

MIRACVLA CHYMICA, ET MYSTERIA MEDICA.

Libris quinque enucleata, quorum summam pagina versa exhibet.

STVDIO ET OPERA
PHILIPPI MVLLERI
Friburg. Brisgoi, Philosoph. & Med. D.

PARISIIS,
Apud MELCHIOREM MONDIERE, in areâ Palatij ad insigne Viperarum.

M. DC XLIV.

LIBER PRIMVS, de Lapide Philoſophico, & eius præparatione.

LIBER SECVNDVS, DE Particularibus tranſmutationibus.

LIBER TERTIVS, DE Præparationibus rarioribus ex mineralibus præcipuis, ☿, ♁, Vitriol. Tart. Arſen.

LIBER QVARTVS, DE Modis ſecretioribus ex vegetabilibus ſimplicibus faciendi Extracta, Aquas deſtillatas, Balſamos, Eſſentias & Sales Philoſophicos, item ex quibuſcunque lapidibus tincturas elicere.

LIBER QVINTVS, DE Medicamentis variis ſecretioribus, & rarioribus ad omnes morbos totius corporis humani.

REVERENDISS. ET SERENISS. MAXIMILIANO III. AVSTRIÆ ARCHIDVCI, Duci Burg. Theutonici ordinis Principi, &c.

Domino Clementiſsimo S. D.

NIHIL in vniuerſo hoc, ſub Sole aut ſupra Solem immutabile eſſe, Illuſtriſſ. Princeps, adeò decantatum eſt apud politiores rerum naturalium ſcrutatores: vt dubitare hac de re, hominis aphiloſophi eſſe, non immeritò dicatur. Quanquam enim cœleſtia corpora vulgari Peripateticorum opinione tanquam corruptionis,

& omnis mutationis expertia celebrantur: attamen qui altioribus nituntur principiis, longe aliter, dum in iis mutationem deprehendunt, sentiunt. Sub Sole mutationem subire omnia, apud omnes extra controversiæ aleam positum est. Et quemadmodum in macrocosmo, ita & in microcosmo, omnibusque ad eum pertinentibus, non minores deprehenduntur mutationes. Oritur homo & moritur. Mutatur moribus, ætate, corporis statura, temperie, animi habitibus, bonis fortunæ, & quibus non? Hodie hic dives, ille pauper. Cras inverso ordine rotam volvit fortuna. Regna omnia & ditiones mutationem subeunt, nec diu uni hero submittunt fasces. Quod cuivis manifestum, qui cunctos mundi angulos animo saltem perlustrat, & quàm pluribus ab hinc annis variis paruerint dominis, attentius examinat. Neque regna tantùm mutantur, sed hominum linguæ etiam;

adeo vt nostri sæculi homines, sive Germani, sive Itali, siue alij maiores suos ante aliquot sæcula qui vixerunt, si reviviscerent, nequaquam intelligerent. Mutantur & religiones, imò artes & scientiæ præclaræ omnes mutantur, atque hinc inde migrant. Olim Ægyptij clarvêre variarum rerum notitia & doctrinâ excellenti. Ab his migrarunt Musæ in Græciam. Græcis deinde relictis in Italiam & vicinas regiones avolarunt. His retroactis sæculis Alpes transvolarunt, in Germaniam & vlteriores regiones Septentrionales; quibus hodie erno sæculo nulla regio cultior est moribus & scientiis. Econtra, quæ olim politæ regiones, modò barbariei cœno miserè volutantur. Ægyptiis & Græcis hodie quæ gens barbarior? At quondam quæ cultior & politior? Italis olim qui doctiores, qui bellicosiores? Hodie Germani & vicini Boreales palmam pænè in omnibus præripiunt. Et nisi

ingratitudinis notas subterfugere votis modisque omnibus cupimus, verendum vtique ne & nos simili pœna Deus ille summus artium & scientiarum autor afficiat. Atque quod modò de artibus in genere pronunciatur; vel maximè de arcanis naturæ Chymicis & Medicis dici potest. Hæc enim moderno sæculo gelidam ad Arcton florent vigentque; sub Solis ardore iacent torpentque. Cuius rei testes esse possunt volumina de his artibus hic neglecta, ibi benè multa hactenus edita: quibus non pauca naturæ arcana aperiuntur. His si ego nonnulla adiungo antea non publicata; talentum mihi à Deo commissum non malè me servasse arbitrabor. Cui verò potissimum hunc laborem meum consecrarem, non diu deliberandum fuit. Occurrebat enim vel antequam ad hoc me opus accinxi, T. C. Illustr. Princeps; qui Pater patriæ nostræ & Dux à Deo opt. max. constitutus

:: quo nomine cum tibi me meáque
nnia debeam, in submissionis si-
ium hanc lucubrationem meam ti-
. offerre volui debuique. Accedit &
oc, quod præter sapientiam & pie-
.tem incredibilem in C. T. elu-
:ntem; amor quoque variarum &
:canarum scientiarum, imò & no-
tia non vulgaris C. T. radicitùs in-
ereat. Quamobrem tum has ob
uusas, tum ob innatam C. T. toti-
ie domui Austriacæ benignitatem,
anc fœtum meum, licet immatu-
m, te fronte serena suscepturum
aud diffido. DEVS opt. max. C. T.
obis diutissimè sospitem & floren-
:m tueatur. Datum Friburgi Bris-
oiæ, 4. Augusti, Anno 1610.

C. T.

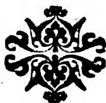
Subiectiss.

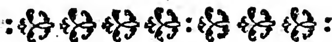
PHILIPPVS MVLLER.

LECTORI CANDIDO.

RATIONEM *instituti mei, Lector Candide, vt te edocerem, operæ pretium esse duxi. Et initio quidem cur librum hunc tali titulo præfixo in lucem prodire volui. Etenim non sum dubius videri multis pomposum nimis & fastuosum. Sed nomina hic rebus suis convenire deprehendet is, qui libellum totum animo & oculis percurrere non grauabitur. Quæ enim se miracula non pandunt in Lapide Philosophico, particularibus trasmutationibus, salibus Philosophicis, extractis, aquis destillatis, &c. faciendis? Quæ non mysteria Medica in parte Opusculi huius vltimâ? Lege ergo primùm & intellige, deinde iudica, nec priùs. Non equidem sum nescius, artis huius magistro non esse miracula nec mysteria. Sic enim & in omni arte vel abstrusissimâ nihil perito admirandum aut rarum est. Sed*

c transeant. Quare autem luci publica
re volui hunc laborem meum , sola
ussa est. vtilitas publica : quam vt re-
:ererem, monuere amici complures & edi-
nem rogavere. Neque ignotum est do-
oribus , quantâ laborent in charybdi
lie Pharmacopœi suas illas operosas &
merosas receptas venditantes , crudo
do confectas , quibus si meliores nos
quas exhibemus : Apollini gratiam:
) Hygeæ & Panaceæ parent , Deo
opt. ter max. Idem tibi Lector fa-
at ; & tu mihi. Vale.

VIRO CLARISS.
ET EXCELLENTISS.
DN. D. PHILIPPO
MVLLERO FRIBVRgensi, Chymiatro peritissimo, S. P.

Casp. Bartholinus Danus Doct. Philosophus & Medicus.

ERgo tandem diffusurum te inaudio, MVLLERE mi ocullissime, ingenij monumenta; satis diu hucusque occultata. Numerò censebis, sat scio, in lucem efferri. At censet præter te nemo alius. Cùm iuncti olim fuimus sermonibus in Italiâ, regionum illâ reginâ; memoriam tibi refrico, quid condixeris, nempe ut de editione non tardares, ob operis argumentum; quod

› publico bono. Pręſta (age) fidem! hi verò amorem : qui, quoniam rpore non licet, animo tibi iunctus n, optimâ illâ parte mei. Coitum ad inter nos amicitiæ fœdus, fac on niſi nobiſcum moriatur. De me, ı me ſancta Hygeia noſtra amet, ınc affectum tibi ſpondeo : qui vehemens (Amicitiæ genium iuro) in : fuit, ſtatim ac concepi. Quia verò irtutis cauſâ, quæ æterna; æternum lam : quamquam & ob mei amorem eciprocum ; quo pluris me facis & ſtimas, quàm mea mediocritas meetur. Præſta, inquam, fidem, & Miacula illa tua Chymica ede. Ede: ne talentum tibi à DEO commiſſum humi ſervaſſe videare. Metuis ab obſtreperorum quorumdam, ad naſcentem Famam tuam obruendam conatibus? Ride, viciſſim irride, & ſolo contemptu, ut facis, ab iſtis te vindica. Immò felicitatis loco habe. Quò enim plures in ramos luxuriavit arbor; eò ſtrepitum denſiorem ab au-

râ vehementiori commota edit; fortiùs verò, quàm paucioribus à ramis instructa alia, resistit: Ita Fama, Virtus, Eruditio; quò se expandunt magis, augentur, multiplicantur; eò magis etiam invidorum tempestate, & malivolorum turbine premuntur, turbantur, rapiuntur; non opprimuntur, non exturbantur, non abripiuntur. Per eam caussam optabis potiùs vel cœli & terræ in te commotionem: ceu infallibile signum Virtutis dēsioris, Famæ explicatioris. Interea ita Famam capta, quasi contempturus: ita contemne, quasi captaturus. Vt mundum perlustrando, mundum contemnere discimus: sic Famæ blandientem auram anxiè captando; eamdem pro aura, umbra, nihilo habere. Interim Famæ & Gloriæ contemptu; in eorumdem præmium; vtut non affectatum, nolentes volentes incurrimus. De me scire vis, & rebus amici, quo versentur in cardine? Habe pauca. Fervere modò sub mani-

s meis Medica varia, quæ exire ge-
ınt, & in iis præire: Paradoxo-
n Philosophicorum & Medicorum
:nturiæ aliquot; opuscula nonnulla
ıatomica; Tractatus de Cauteriis,
Opio & Laudanis opiatis Liber,
:. Vtinam cum bono aliquo publi-
! Conor quidem magis, quàm effi-
): volo, quàm possum, in publicum
odesse. Præ me fero. Nec tamen
ınem destituit conatum effectus,
c omnem potestas voluntatem. Tu
quid iam agas, & cum primis ec-
id valeas, fac me sciriorem: atque
me sis, quem ostendisti, certus à
rtholino eadem tibi fore: Salve à
: ex animo, qui ex animo tibi cu-
), : & parentem tuum, senatorem
ıplissimum, naturæque amatorem,
indagatorem haut postremum à
: saluta.

I

Viro Clarissimo
DN. PHILIPPO MVLLERO,
Phil. & Med. Doctoris, Chymica
Miracula & Medica mysteria edenti, &c.

EDE tuum Chymicum Mediçũq; PHILIPPE, libellum:
Et subtile ampli profer opus Genij.
Exiguæ molis liber est. sed mystica rerum
Põdera si video, grãde volumẽ erit.
Immenso lapidi ceu gemma minutula præstat:
Sic liber ingẽti prævalet iste Libro.
Ne dubita quæso venientem admittere laudem.
Dignus es, vt curę pręmia digna feras.
Digna feres etiam: tantùm hæc mysteria promas.
Cui tu das, famã dat Medicina tibi.

Francofurti ad Mœnum scribeb.

IANVS HEERMANNVS
Sil. Poët. Laur. Cæs.

IN-

INDEX.

LIBER PRIMVS.

De Lapide Philosophorum.

LIBER SECVNDVS.

ε

LIBER TERTIUS.

LIBER QVARTVS.

PHI-

PHILIP. MVLLERI FRIBVRG. PHIL. & Medic. D.

LIBER I.

DE LAPIDE PHILOSOPHICO.

PROOEMIVM.

MATERIAM aggredior, fortunante DEO, à tot iam ſeculis celebratam & etjamnum quotidie decantatam, raram tamen in opere & paucisſimis obviam, non quidem ob difficultatem, cùm opus ſit muliercularum, ſed autorum ob obſcuritatem, perplexamque ſcribendi rationem; qui, vt quidvis in hac arte obnubilent, nihil intentatum relinquunt. Et

hac quidem parte multò magis peccant neoterici omnes, quàm vllus antiquorum, qui quidem dilucidiori sermonis genere in hoc explicando naturæ mysterio semper vsi sunt: vt nisi recentiores semper magis magisque tenebris obvoluissent; non ita tardè plures ad optatam metam pervenissent. Neque duntaxat obscuritatem studiosè sequuti sunt; verumetiam in versum & præposterum dicendi ordinem; ut quod primum in opere esse debet, aliqui ultimo adiudicaverint loco. Aliqui etiam immiscuêre alienissima, quæ ad hoc mysterium non plus quàm fabulæ Æsopicæ faciunt. A quibus vitiis omnibus ego sanè quantum fieri potest & licet, immunis esse studebo, non quasi experientiam in hoc divino & raro opere habeam (neque enim eò aspirare audebo) sed quasi dilucidiùs producturus & ordine optimo, quæ alij & antiqui, & recentiores inordinatissimè

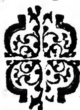
ttque obſcuriſſimè protulêre. Et
evera ſatius eſſet eos qui quotan-
ıis ferè hac de re ſcripta promul-
;ant, imperfecta & obſcura, tacuiſſe
enitus ; quàm temporis & pecu-
iiæ tum ſibi, tum aliis diſpendium
eperiſſe. Quamobrem quod ante
ıe factitatum neſcio, luci publicæ
abo, non quidem quod experien-
a habeo (hac enim me carere in-
enuè antea faſſus ſum, & iden-
dem non infiteor) ſed quidquid
eri ex recentiorum & antiquorum
bris editis rationis ſcrutinio com-
lecti valui, quicquid ex libris ve-
ſtiſſimis manuſcriptis in Germa-
ia & Italia viſis haurire potui, quic-
ıic denique ex virorum doctiſſi-
orum amicorumq; colloquiis per-
pere ſtudui; daturus figuras exa-
as turris Philoſophicæ huic operi
ſeruitutæ, & partium eius om-
um; deinde materiam Lapidis,
ıantum intelligere licuit; tandem
ıs præparationem, abſolutionem &

perfectionem quæ ſpectare videntur: vt cui otium & ad hanc rem animus, non difficilis in hæc arcana pateat acceſſus. Atque hæc omnia tractaturus, inſuper habito diſcrimine eorum omnium, qui de Lapide Philoſophico quæ dicuntur omnia falsè rident, ceu falſa, nugatoria & impoſſibilia; in quos ſi verbum ego aliquod mutire vellem, cum iis vtique penitùs inſanirem. An fortè fictitius eſt Lapis ille, quia eum non tradunt Hippocrates, Galenus & Ariſtoteles? O quam multa hodie nota ſunt, illis quæ nunquam innotuêre! Nec deſunt infiniti auctores, viri magni, iis partim antiquiores, partim recentiores, huius notitiam qui habuêre optimam. Putant vnam ſpeciem in alteram tranſmutari non poſſe. O delirantem inſcitiam. Diffidunt oculis propriis videntibus infinitas res in alias ſemper mutari, & unum ſemper ex altero fieri. Videntibus

tiam oculis & audientibus auri-
us diffidunt, variis in locis factum
erum per artem aurum (non di-
o naturale, quod nonnulli impe-
tè effutiunt, cùm per artem quod
t, artificiale sit) optimum & sincе-
ım, probationes omnes sustinens:
uod qui videre cupis, orbem Chri-
ianum perlustra, saltem vicinas
bi orbis partes & urbes. Si ma-
rno solo inhæres semper, oculis
ervolve Barnaudi de Christa li-
ellum, plurimis experientiis no-
inatim citatis verissimis refertum.
ed desino hanc in rem verba fa-
re, quia apud verè doctos & ve-
s Philosophos hæc in dubitatione
inquam posita sunt. Insinuanda
men hæc fuerunt ob tyrones, qui à
agistris suis imperitioribus & Ga-
no ceu DEO unico adiuratis, cre-
re coguntur & defendere, quod
tra sapientiam magistrorum ni-
l sapit. Adeò infelicia hæc sunt
cula, quibus moderni Doctores

discipulos suos se superiores fieri non optant, imò vetant, quibus inbuam, ipsi etiam discipuli, nihil sublimiùs cogitant, animoque scrutantur, quàm quod à præceptoriqus dicêre. Vnum ingeminat vulgus. Vbi illi aurifices & Alchimistæ? Cur non monstrant cuivis se artem tenere, ut fides iis faciliùs adhibeatur? Nuspiam tales apparent in ulla regione homines, quos inde victitare, multò minùs ditescere notum est. Ad quod respondeo dici rectissimè illud: Notum non esse. Etenim qui thesaurum invenit pretiosum, potest ne tam exiguæ mentis esse, vt iis ostendat & aperiat, à quibus sibi periculum, ignominiam, calumniam exinde imminere certus est? Ita infelicissimi illi, qui aliis scientibus sciunt hanc Lapidis conficiendi artem. Modò reges & principes ceu aucupes, eam ab iis poscunt aut per pollicitationes magnas favoris & honoris obtinendi,

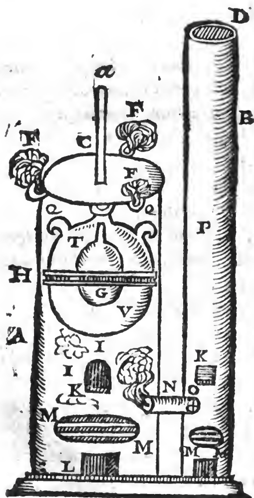
aut per minas, carceres, torturas, mortem. Ab his si liber es, ad minimum ludibrio vulgi expositus eris, & Alchimistæ nomen hodie vltra modum exosum audies. Quam ob caussam ego huius in Lapide arcani operationis modum manualem tenere nunquam herclè exoptarem. At animo ea speculari, quæ in natura admirabilia sunt, & non brutis, verùm soli homini consideranda data, nemo nunquam prohibuerit. Quocirca ad rem aliis sepositis propero.

CAPVT PRIMVM,
DE
INSTRVMENTIS AD OPVS philosophicum idoneis.

INITIO atque ante omnia turrim extruere oportet rotundam vel quadratam ex coctis lapidibus modicè crassis, cuius internis parietibus circulus infigitur ferreus, & huic capella cum tègmine imponitur: in qua ouum Philosophicum constituitur, cuius collum supereminet nonnihil supra fornacem. Fornax autem tribus supernè foraminibus donatur, ut obstructis iis omnibus calor quasi quarti gradus regnet; duobus obturatis, calor tertii gradus; unico secundi, & omnibus apertis primi gradus ignis teneat. Alia minor turris, vel par turris pro carbonibus iuxta ædificatur minùs capax, habens infernè tubum in priorem partem ingredientem. Quæ omnia

patent optimè in ſubiectis figuris, earumque declaratione.
Sequentes decem figuræ Conſtructionem turris Philoſophicæ edocent. Fig. I.

PRIMA FIGVRA TOTAM turrim cum vasis impositis; ac si iam opus sub manibus ferueret, repræsentat.

A *Prima turris pars vasa continens.*

B *Secunda pars, carbonum receptaculum, replendum vsque ad summum, priùs tamē in imo carbonib. probè accēsis.*

C *Primæ partis summitas, quæ inter operandum tegitur, ita tamen vt collum oui ad latitudinem manus emineat.*

D *Secundæ partes summitas etiam tegenda impositis carbonibus.*

E *Fundamentum.*

F. F. F. *Foramina per quæ calor egreditur, vt iis clausis calor intendatur, apertis remittatur.*

G *Ouum Philosophicum.*

a. *Ipsius colli initium.*

H. H. *Ferreus circulus, cui capella ouum continens innititur.*

I. I. I. *Locus fornacis vacuus, vapore calido tamen plenus.*

K *Orificium fornacis per quod carbones immittuntur.*

.. *Orificium infimum per quod cineres ximuntur. Vtramque autem orificium robè occludatur.*

M. M. *Craticula ferrea carbones sustinens, & cineres transmittens.*

N. O. *Canalis ex secunda parte in priam tendens.*

P. *Locus carbonum.*

.q. *Ansula tegminis*

. V. *Capella tegmine tecta.*

Reliquæ figuræ omnes turris partes speciatim exponunt.

FIGVRA II.

iguram lapidum, & formam constructionis vtriusque partis turris refert.

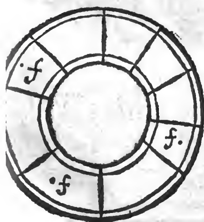

Fig. II.

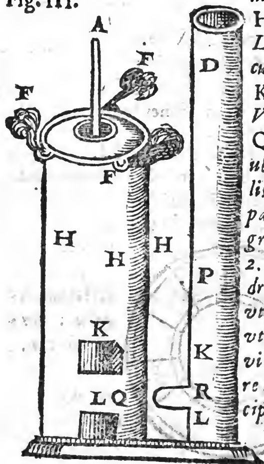
f. f. f. &c. *Lapidum coctorum figura; longitudine. 2. palmarum vel digitorum.*

FIGVRA III.

Primam turris partem eamque maximam oſtendit.

Fig. IV. F. F. F,

Fig. III.

ut antea, H H.H, *Locus circuli ferrei.* K & L. *Vt antea*: Q. *Locus ubi canalis ſecũdæ partis ingreditur.* 2. *Collum drominẽs ut antea; ut caloroui ex calore colli percipiatur.*

FIGVRA IV.

Secundam turris partem explicat.

D. *Eius summitas tecta.*

K. L. N. *Vt antea.*

O. *Principium Canalis.*

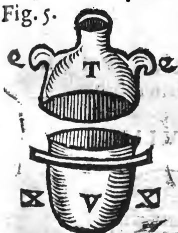
R. *Interstitium vel Cancelli ferrei, carbones ne illabantur.*

P. *Spacium, in quo prunæ.*

FIGVRA V. & VI.

Capellam cum tegmine repræsentat.

Fig. 5.

T. *Tegmen Catini fictile vel Cupreum.*

S. *Eius foramen per quod collum ovi se exerit.*

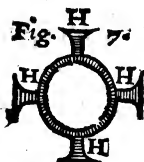
V. *Capella fictilis vel cuprea cineribus quernis plena.*

X X. *Eius summitas qua coniungitur arctè cum yy.*

q q. *Ansulæ tegminis.*

FIGVRA VII.

Circulum ferreum depingit.

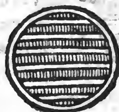
H H H. *Circuli cuspides turris parietibus insigenedi.*

Z *Circuli capacitas.*

FIGVRA VIII.

Craticulam exhibet.

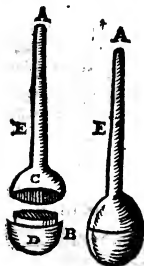
Fig. VIII.

FIGVRA IX.

Ovum Philoſophicum integrè proponit, quod in medio eſt apertile.

Fig. X. Fig. IX.

a. *initium Colli in ovo.*

c. *collum ovi.*

b. *interſtitium ſuperioris fundi partis, ab inferiori.*

FIGVRA X.

Ovi partes diſiunctas effigiat.

. *& c. ut ante.*

. *ſuperior fundi pars, quæ excipitur ab inferiori.*

. *inferior pars capacior & ſuperiorem in ſe recipiens.*

CAPVT II.

DE MATERIA LAPIDIS in genere.

ARTIFEX quivis instrumentis comparatis materiam quærit, ex qua opus aliquod sui artificii fabricet. Ita & nos instrumentis delineatis, antequam de operatione aliquid dicamus, materiam primùm subiectam, ex qua Lapis noster generabitur, proponemus. Et remotam quidem primamque materiam iam adferemus, quæ triplex, ☿, Lun. ☉ Omnis enim perfectio in trino consistit. Vnde illud: Trinum omne perfectum. Hinc summa & independens perfectio licet una, trina tamen. Ab hac si discedas, spiritus immateriales reperies triplices: Bonos, Malos & Medios. In homine isto omnia perfectiora trinitatem amant. Tria sunt membra prin-

principalia: Cor, Cerebrum, Iecur: ex quibus triplices oriuntur per totum corpus sparsi canales: Arteriæ, Nervi, Venæ: atque in his triplices spiritus pro totidem facultatibus: Vitales, animales, naturales. Imò ut brevibus rem, ne nimis extra rem procedatur, expediamus; in ipso humano sexu trinum reperies: Marem, fœminam; Hermaphroditum. In hoc autem opere nostro, Sol, mas est, Lun. fœmina, ☿ androgynus: quæ concurrere ad vnum opus debent. Nec quicquam artis filium mouere debet discordia nugatoria aliorum, qui materiam docent, *tart. vitriol.* ♁, ♊, vinum, acetum, urinam, menstruum, semen, secundinam, sanguinem, Chelidoniam, Lunariam, Salamandram, & alia infinita. Etenim aut artem ignorant, aut metaphoricè loquuntur; vt intelligant aliud simile ex colore, consistentia, aut quavis alia affectione. In vanum ergo laborant miseri, qui extra me-

talla materiam operationis quærunt: vtinam vulgatum illud Philosophorum omnium animo circumferrent: ſimile generat ſibi ſimile. Nunquid bos leonem generat? An homo herbam aliquam, aut planta metallum? Verum eſt, fuit, eritque ſemper hominem generare hominem, equum ex equo procreari. Vel, quod idem eſt; ex ſemine hominis hominem, ex equino equum; ex rutæ ſemine rutam pronaſci, non ſalviam. Sic aurum nunquam facies ſine auro, nec argentum abſque argento. A quâ ſemita ſi quis exorbitat, iam ſe oleum omne & operam perditurum certò perſuaſum habeat, etiamſi vitæ ſuæ omnes annos, omneſque facultates impendat. Et quia tales reperiuntur complures, qui multos annos, & ſumptus immenſos faciunt in hoc opere, moneo tales veram artem haudquaquam callere, cum & pauco tempore, nempe menſium aliquot, to-

tum negotium abſoluatur, & ſumptus pauci ſatiſque tolerandi requirantur, cum parum expenſarum quidvis, præter ſolos carbones, exigat.

CAPVT. III.

DE ☿.

IN genere hactenus explicatum eſt, triplicem requiri Lapidis celebris iſtius materiam.

In ſpecie nunc & particulatim quamlibet expendamus. Primum occurrit Hermaphroditus ille nempe Merc. Caue autem intelligas vulgarem illum & leproſum, ad opus noſtrum omninò ineptum. At, inquies, vbi itaque quærendus & vnde? Hunc quod attinet, ſcias eum incarceratum eſſe, & compedibus permultis vinctum. Nemo liberat & expedit præter philoſophum: qui quotidie eum uidet, licet carcer feneſtris

careat & oſtiis, quam ob cauſſam vulgus eum non videt, non agnoſcit, licet quovis momento in omni totius mundi loco omnis homo habeat, pauper & dives, noctes, dieſque. Manibus eum omnes contrectant, pedibus conculcant; aut aliter contingunt: nec tamen agnoſcunt, quia Carcer caret feneſtris & oſtiis. Quidam autem, quia vulgus eum attrectat, conculcat, contaminat, & ſordidatum efficit, montem adiit, in quo laborare mineralium effodiendorum ergò audiuit viros quatuor cum binis mulieribus. Et in his omnes ſuum quæſitum in ventre portare, ex aliorum relatis habuit. Credidit. Montem ingreſſus eſt. Primum laborantem & fodientem acerrimè conſpicit, fortiſſimum quendam & robuſtum hominem, militari & rubro veſtitu; quia à militia poſt finitum bellum ſuum redierat, nec aliunde panem quærere potuerat. Ille hominem peregrinum

conſpicatus verbis duris ſciſcitatur, quem quærat, & cur ei animus adeo audax fuerit ea loca adeundi, ad quæ nemo ante ipſum appulerat. Peregrinus territus toruo & truci vultu, verbiſque nimis aſperis, leniter reſpondit: Audiui vir fortiſſime, de viris quatuor & binis mulieribus in hoc monte laborantibus, & longo labore materiam Lapidis Philoſophici poſſidentibus. Ego verò amore lapidis iſtius incenſus, non timui per ſaxa, per undas huc magno labore & periculo advolare. An ſpem facies me ex aliquo veſtrûm nacturum? Rectè audiviſti, regeſſit primus, nos quatuor eſſe viros, binaſque fœminas, & habemus equidem quod quæris, omnes. Et tibi eius copia fieri quidem poteſt, an vero futurum ſit, ambigo. Nam ab vno faciliùs impetraveris, quàm ab alio. A me certè non habebis, niſi acerrimè meum, tanquam peritorum milite,

decertaveris, & vita me orbaveris. Nam quod quæris, in capsula cordis mei gesto intimè. Inde nutior ego, & omnes nos in hoc monte alii. Peregrinus ad hæc: O vir fortissime, durus es & robustus: nolo iam tecum certare Troilus cum Achille, licet aliàs fortè possem ceu Dauid cum Goliatho. Suadeo, inquit robustus ille laborator, ne me tangas, nec concubineam meam, vicinam, quæ & ipsa in pugnando acris est, & si ego leo, ipsa hercle leæna. Sed nec suasor sum, supremum nostrum & Capitaneum aggrediaris cum sua coniuge: nam rex & regina sunt, nimia pompa affluunt & splendore: cave eos compelles, quamvis superare posses. Verùm alios, si interiùs pergas, reperius, quos si superaueris, voti compos eris. Perit ergo peregrinus vlteriùs, donec tandem in virum incidit egregium, benè vestitum, satis splendidum, quem compellat, vt priorem. Vir ille

negat se copiam daturum eius rei unde sibi vita & nutritio : nec sibi tantùm, sed & regi & reginæ imminere interitum ex re quam quærit. Peregrinus oculos circumquaque volutat, num quis quod facere animatus erat animadverteret. Animatus autem erat statim eum occidere, & ex ventre eius demere quod tàm strictè servarat. Et quia dixit regi & reginæ etiam imminere ex hac morte mortem, lætatur peregrinus, spémque concipit, se eos quoque interfecturum & ex iis thesaurum, quem quærit, eruturum. Vbi ergo peregrinus neminem adesse conspicit, virum hunc aggreditur, iugulúmque petit. Vir splendidus parci sibi petit, & revelaturum, si parcit, arcanum quoddam stipulatur. Desistit ergo peregrinus, & rogat quid sit. Respondit ille. Si pergas interiùs; senem reperies, qui plus ex thesauro quem queris possidet, quàm ego. Eum facilè superabis,

quia ſenex eſt ; & quia proximus regi noſtro & reginæ eſt tanquam Ianitor & Clauiger , eo ſuperato acceſſum habes ad regem & reginam interficiendum liberrimum. Abit itaque peregrinus, & tandem ſenem offendit quendam ſitu panniſque ſqualidum, miſerrimum, abiectiſſimum omnium , ideoque triſtem & mœſtum. Hunc ſimili ſermone aggreditur Peregrinus. Senex verò infit : Vir optime, qui hîc rem magnam, quamque principes & reges nunquam inueniunt , inquiris: apud me invenire quidem potes facilè, & me etiam in dimicando ſuperare , quia ſenex ſum & debilis, nec quæſitum mecùm in corde intimo porto , ut primus cum concubina ſua, ſed in ventriculo : ut nutriatur inde ſemper meum & aliorum omnium corpus : Interim & vita mea demitur : ſi hoc mihi, quod quæris aufers. At parce quæſo vitæ meæ, qua ſenex ſum, pauper & inglo-

orius. Meliorem thefaurum apud cinum meum reperire potueras, ıi fuperbus & fplendidus, reginæ-ıe affinis noftræ. Hunc fi fupe-ffes, pretiofiorem habuiffes the-urum, quàm apud me egenum. unquam enim fplendida & opti-a apud pauperes invenies & in-ınorabiles. Peregrinus miferatus ıis, quem facilimè conficere po-rat; & cogitans fe malle fplendi-orem thefaurum ab alio vicino & armis rapere, fi fponte non da-:, valedicit feni— Interim fenex, ia thefaurum fatis pretiofum pof-ens, verbis peregrinum delufit æ retinendæ caufa, fubrifit. Vi-hoc retrofpiciendo peregrinus. quid, rediens inclamat, me deri-s fenex fcelefte? Iam cognofco te ıulare paupertarem, & thefau-n copiofiorem, ut narravit alter, poffidere. Itaque fume pœnas tui ifus, & hac manu meâ occumbe. que ita morti fenem deftinat.

Hactenus per parabolam loquuti sumus, sed sapienti hæc sunt clarissima. Quod si clarius quis rem exponi cupit; percurrat Librum nostrum totum, ubi sparsim locis variis materiam hanc apertissimè & nomine tenus proposuimus. Hoc enim loco illud facere non licuit, ob homines improbos, qui arte fortè abuti possent. Eruditus autem dum librum percurret, aut saltem paucas paginas, eruditior hac parte evadet. Legat autem, perlegat, relegat, quæ diximus & dicenda sunt; nec desperet si primam faciem obscuritas obnubilat; nam tandem post nubila Phœbus. Sæpius perlegendo intelliget.

Notum itaque ex præcedentibus fit, Vnde petendus ☿. Nunc quomodo ex ventre corporeo nasciturus, enucleandum esset. Hunc modum eiusque varietates omnes insinuarunt Philosophi; omnes libri Chymici ad nauseam inculcarunt.

Vnde illud Philoſophorum: Fac Mercurium per ☿. Quæ cum notiora ſint multis, non opus eſt in hanc rem verba plura facere.

CAPVT QVARTVM DE *Præparatione & Purificatione* Merc.

RECipe iam tuum ☿. & purga diligenter, colando per pannum lineum triplicatum mundum, aliquoties, donec purus inſtar aquæ limpidiſſimæ & cryſtallinæ appareat. Repudiamus purgationes illas, per acetum, ſalem, vrinam, calcem vivam, vitriolum, aliaque corroſiva: quæ potiùs humiditatem mercurii deſtruunt, quàm exaltant, & ita diſpendii plus faciunt quàm compendij.

CAPVT QVINTVM DE

Lun. & Sol. atque eorum Præparatione.

ALtera Lapidis Materia, quæ fœmina appellata est, sequitur Lun. quę à mineris petatur purissima, nullis usibus trita, non nimium ignem experta, non alienis permista, sitque facilè malleabilis, in summa, quæ in suo genere optima haberi potest: sitque in bracteas seu laminas tenuissimas ducta, quamvis alij in calcem redigant. Atque idem de Sole dictum puta: quod sit colore saturato, quantum fieri potest, ductile & purissimum. Nam ut sementem feceris, ita & metes.

CAPVT SEXTVM DE OPERE IPSO.

QVæ præcedere opus ipsum debent, priusquam artifex se ad laborandum accingit, hucusque inculcavimus. Aggrediemur nunc opus ipsum, quod nemo non exoptat avidissimè, & quod alii satis obscurè docuêre, nos apertius in lucem producemus: neque post hac in operatione difficilis erit verborum sensus. Hoc verò imprimis notandum venit, in operatione ad album vel rubrum distinctam adhibendam materiam, sed operationem esse eandem. Itaque quod hic de operatione ad album dicetur, de ea quoque, quæ ad rubrum tendit intelligendum veniet.

Primùm autem de materiæ putrefactione dicendum, quam deinde sequitur resuscitatio & exaltatio. Neque hæc emergere potest, nisi il-

la præcesserit. Est etenim unius generatio alterius corruptio, & è contra. Semen in terram coniectum cuiuscunque herbæ primùm temporis tractu putrefit, & formam suam amittit: quo facto nova vis, quæ antea latuit & se occuluit, accedente calore cœlesti se exerit, & terra semen continens rore puviaque madefacta promotioni est, ut in aliud corpus præstantius & nobilius exurgat putrefactum semen, fructum ferat & multiplicem sobolem. Hoc naturæ ingenium est, etiam in animalibus omnibus, nutriuntur primùm & augentur paullatim, tandem generationem meditantur iusto tempore, suique iusto accedente augmento. Quod si in hominibus, animalibus & plantis verum hoc est, uti revera nemo nisi sponte cæcus non videt, cur in mineralibus hoc idem non esset, saltem analogicè? Dices, in animalibus ratio est diversa. Cum semen duorum ad om-

nem prolem requiratur : maris & fœminæ. Verum Respondeo, quod in homine bina corpora continent semen, unum postea semen constituentia : id in mineralibus unum præstat. Et quidni? An non etiam in plantis semen ab una procedit? Non enim ad producendum simile facit quidquam sexus ille masculinus vel fœmininus, qui plantis tribuitur, aut ob amorem mutuum, aut aliam ob proprietatem. Sed ne latiùs discurrendo instituti nostri fines transgrediamur, ad opus nostrum iam accedimus.

PARS PRIMA OPERIS.

REcipe, purissimi menstrui mulieris meretricis partes 12. Corporis infimi optimè loti partem j. Misceantur optimè, donec tota materia amalgametur in phiala ovali longi colli. Sed primò addantur corpori partes 2. vel 4. Menstrui,

ſtent ſimul per dies circiter quatuordecim, quo tẽpore corroſionis vis ſe exſerit. Expreſſio poſtea fiat, & menſtruum diſcedens ſervetur. Reſtanti corpori affunde noui menſtrui *part.* 1. *vel ii.* Maneant ſimul per dies circiter 8. & poſtmodum procedatur vt prius, donec corpus totum ſit abſumptum in aquam. Fiant hæc omnia ſemper in calore tepido, phiala cineribus impoſita, & benè obturata turunda chartacea, ne fortè vitro aliquando nimis inclinato, materia exire queat.

PARS SECVNDA
Operis.

R. jam totam aquam vitæ, & inde phialæ eodem modo obturatæ ut antea, in iiſdem cineribus, eodemq; ignis gradu, nempe primo. Quolibet octiduo, cuticulam nigram ſupernatantem, vel Caput Corvi, una

cum pulvere nigro ſubſidente, collige & ſerva; deſtillata prius per inclinationem aqua vitæ. Hanc aquam rurſum inde, & ita progredere, donec nihil amplius cuticulæ & nigredinis appareat.

PARS TERTIA.

CAput Corvi totum collectum inde ovo Philoſophico ſupra depicto, cineribus quernis impoſito, qui primo caloris gradu calefiunt per carbones cuiuſcunque generis benè uſtos & non fumigantes. Colli os hermeticè ſit occluſum. Medium, mediocri paſta, ut facilè ſemper aperiri queat. Primo octiduo plus minus: quia terra nigra & mortua adhuc ebria eſt, ita ſinatur ſine potu. Poſtea exſiccata, & ſitibunda potetur aqua vitæ, eius nempe æquali parte, vitro aperto. Miſce benè, poſt claude. Et ita relinque, non quidem ad exſic-

cationem omnimodam, sed donec totum simul in unum bene coagulatum est. Vitro rursum aperto, eodem modo procede ut antea, donec totam aquam imbiberit.

PARS QVARTA.

HÆc materia iam imponatur ovo in gradu ignis secundo, & per menses aliquot relinquatur, donec tandem ultimò in colorem album abeat. Interea verò diversitas multorum colorum se cònspiciendam præbebit.

PARS QVINTA.

NVnc terra dealbata est, & in potentia proxima ad semen recipiendum ob fœcunditatem ex cultura acquisitam. Hanc accipe & ponderatam divide in partes tres, ut sciatur quale pondus reliquorum sit futurum. Nunc R. fermenti partem j. qualis vna ex tribus

ponderatis ʝ eſt. Menſtrui mulieris meretricis partes 4. Fiat amalgama fermenti laminati ut ſupra, & menſtrui, & fiat ſolutio in phiala in tepido calore per dies 14. donec in calcem ſubtilem corpus redigatur. Non enim hîc Aqua vitæ quæritur. Iam R. menſtruum cum calce corporis, & cum tertæ dealbatæ partibus; omnibus iij. fiat in marmore amalgama. Inde vitro. Rege ignem ſecundi gradus per menſem. Tandem accedat tertii gradus calor tam diu, donec benè dealbetur materia, futura inſtar maſſæ craſſioris & durioris, inſtar pumicis, ſed grauis. Et hactenus de operatione ad album. Ad rubrum diverſa non eſt operatio, ſed in fine diuturnior, ubi ignis tertii gradus urgendus diutiùs quàm ad album, ſicuti rubrum nobilitate ſuperat & præſtantia album. Ita & domus magnifica cùm extruitur, diuturnioris eget temporis, quàm exilior caſula.

PARS SEXTA
DE
Præparatione Lapidis iam confectæ ad Proiectionem.

LApidem confectum habuére multi non agnoſcentes, nec callentes modum, ipſum ad proiectionem inſtruendi. Nihil enim Lapis ita confectus efficiet in Tranſmutatione, niſi aptus ſit factus ad ingreſſum corporum. Itaque omnibus ritè peractis, niſi hoc accedat complementum, fruſtra ſuſceptus eſt Labor. Quocirca lapidem tuum in fruſta contere, ovo impone. Cuius fundus totus vſque ad collum luto bono obducatur vndique, ut ignem fortem quaſi quarti gradus futuri ſuſtinere queat. Quamobrem iam fornacis Philoſophicæ ſecunda pars remouenda: & ignis in prima parte vel maiori fornace ſubtus dandus, ubi ſimul craticula, ut antea in ſecunda parte. Loco-

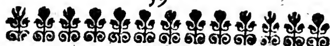
chiterũ arena sumatur. Ignis urgeatur fortis carbonum, quousque arena adeò ferveat, ut strepitum ad immissionem guttæ aquæ edat, & colli prominentis fervorem tactus non ferat. Ita stet, donec pulvis fiat subtilis & levissimus: quod spacio mensis vel sesquimensis fieri solet.

PARS SEPTIMA & vltima DE *Augmentatione seu multiplicatione* LAPIDIS.

LApidem acquisitum in infinitum multiplicare potès, ne opus sit sæpius tam prolixum laborem totius Lapidis repetere. Lapidis ergo iam parte quinta operationis confecti dimidiam partem accipe, ad usum & proiectionis præparationem, dimidiamque serva ad multiplicationem. Hoc dimidium pondera. Et si huius sunt tres partes, accipe aquæ vitæ (non men-

ſtrui) partem unam, ut partes fiant 4. Pone in ovo ad ignem ſecundi gradus per menſem, poſtea ad ignem tertij gradus, uſque ad finem, quemadmodum in quinta operationis parte docuimus.

Atque ita Artificium hoc rariſſimum, raroque ab alijs rectè traditum, ut plurimum certè præpoſterè & in versè, aut mutilè atque imperfectè expoſitum, nos apertè ſatis & ordinatè explicuimus. Quam ſi quis viam inſiſtat, relictis aliorum impoſtorum nugis & næniis, non eſt quod de intento obtinendò deſperare incipiat. Si quis hæc noſtra ſatis non intelligat, ſemel atque iterum adhuc relegat, & dubium non eſt quin intellectus ſequaur. Etenim uno loco quod obſcuriùs dictum, alio loco apertiſſimè expoſitum. Quibus fruere Lector amice, & laboribus noſtris fave.

PHILIP. MVLLERI FRIBVRG. PHIL. & Medic. D.

LIBER I.

DE PARTICVLARIBVS transmutationibus.

NIVERSALI VIA ſtratâ, quam tutò quivis inſiſtere poterit, particulares etiam alias dabimus, quibus utantur, qui impenſis, tempori, & labori parcunt. Non autem exiſtimandum, particularem talem viam vel qui per eam fit theſaurum in medicinâ uſum ullum habere poſſe, quemadmodum qui ſuperiori libro deſcribitur & conficit, incredibilem

in ſanando humano corpore obtinet utilitatem. Etenim ☿ vulgaris ille & leproſus in ſe ſummam venenoſitatem continet, quæ non exuitur, quando illi hermaphroditum fœminæ applicant: vt mirum ſit nonnullos eò audaciæ & temeritatis concedere, ut eiuſmodi tanquam ſumma arcana & myſteria aliis divendere, & magnatum ſibi inde favorem conciliare non erubeſcant: quæ ipſi tamen non proprio ingenio, ſed pretio ſummo redemerunt. Neque deerit in me voluntas & facultas demonſtrandi hoc ipſum, quod ex hermaphrodito vulgari conficitur, venenum in ſe ſuum adhuc fovere & conſervare, adeoque inutiliſſimum ad artem medicatricem omninò habendum. Nihil enim in eorum operatione de veneno eius tollitur, uti notum eſt iis qui viam modumque operationis eorum non ignorant: & ſi tolleretur, fruſtra in auxilium poſtea & lucrum

eum aduocarent. In Philoſophorum autem Mercurio, qui duplatus rectè à Bernhardo Com. Treviſ. dicitur: quia corpore abiecto unus poſtea alteri iungitur, & quaſi alexipharmacũ veneno reſiſtit; vel ſi mavis, ſimile ſimili iungitur, & unitas inde conſtituitur amica, vt venenum iam non teneat, ſed vis medens, vtique medicina erit optima & ſaluberrima: ſicut hac de re nemo Philoſophorum ſaniorum dubitat. Obſervationem autem meretur, Tincturas particulares omnes, quæ non fucatæ, ſed veræ eſſe debent, affines eſſe debere vniuerſali in opere & ex eodem fundamento fluere. Quæ ſecus progrediuntur, ceu falſitatis crimine notatæ, repudientur.

MODVS PRIMVS.

℞. Aceti albi noſtri, partes 8. vel 10. Salis finiſſimi, matris noſtræ, an. partem 1. Duo poſtrema redi-

gantur in calcem per viam Philosophicam, aut cui placet per *Aq.fort.* aut alium modum. Calx tota cum *Acet.* albo amalgametur: ſtent per 21. dies in calore lento. Acetum effundatur à materia: & materia in ſecundum ignis gradum promoveatur, donec circumcirca appareat nigredo, nec acetum extrinſecus ampliùs appareat. Quod intra menſem circiter futurum. Iam ovum Philoſophicum ſeu vitrum aperiatur, materia coagulata ſubtiliter eximatur, nigredo removeatur, & ſeruetur probè ad uſum. Coagulata imbibatur tertia parte aceti ſupradicti deſtillati, & denuò ſuper marmore miſceantur in amalgama, & rurſum ſecundo gradu caloris adhibeantur ovo occluſo, per menſem. Rurſum nigredo circumcirca, & ſub & ſupra apparens, ut ante, ſervetur, coagulatum uſurpa ut ante, ſecundam partem aceti adiunge, ſecunda vice, idque tertiò repete do-

nec ita tertiam etiam & ult. part. aceti devoraverit, & rursum per mensem steterit. His factis materiam tuam exime, & tere super marmore atque in ignem 3. gradus pone per dies 14. Rursum tere, deinde iterum per 14. dies vitrum occlusum in calore illo ponatur: & coagulabitur materia in modum pisorum. Nota a. si diu materia relinquatur, nec per vices teratur, indurari eam adeo, ut summo cum labore teri postea possit. Quibus peractis, tere iterum materiam, & quartum ignis gradum adhibe, donec in pulverem redigatur: & quoties coagulatio aliqua incipit, iterum tere, donec in fundo pulvis subsideat cinereus Hunc pulverem exemtum misce cum priori nigro ad partē servato, atque 4. ignis gradui admove octidui spatio. Deinde R. viginti partes Mer. viv i crudi, quę cum duabus partibus matris impręgnatæ sunt, & tincturæ huius part. j. Vitro impone iterum per mensem in gradu caloris quarto, & in omni probatione constans futurum est.

MODVS SECVNDVS magis vulgaris.

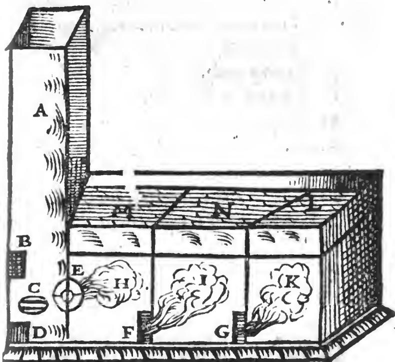
FIat *Aq.for.* ex *vitriol.* sale communi, & *salpet.* an.*part.aq.* ad album, ad rubrum verò adde salis Ammon. partem ß. In hac aqua solvatur pars una summi vegetabilis: calcem edulcora, vt scis; cui partes sex lactis vaccarum viridium adde. Misce optime invicem super lapidem in amalgama, ut unum præ altero non appareat. Lac autem prius purum sit & niveum, summumque vegetabile benè lotum. Pone in phiala ovali in cineribus lento calore tepentibus constituta vsque ad initium colli per sesquimensem. Colli orificium occlusum sit turundâ chartaceâ. Iam admove secundo caloris gradui, tempore ut antea, in tertio gradu ignis, etiam æquali tempore. Hic apparebit iucundum spectaculum exsurgentium quasi montium, arborum &c. modò in

fine ſecundi gradus: modò in medio tertii. Stent ita, donec omnia rurſum conquieſcant & concidant. Iam fige in quarto ignis gradu 3. vel 4. hebdomadarum decurſu, prout materiæ copia indicaverit. Funde. Et habebis theſaurum quæſitum. Eiuſcemodi autem phialarum magnum numerum pro copia materiæ tuæ, arenæ immittere potes puriſſimæ & cribratæ, atque uno calore multas fovere.

MODVS TERTIVS.

QVia multos tædet laboris & temporis in aliis modis variis inſumendi, modum dabo, quo ſpatio trimeſtri ad optatum pervenire quis poſſit. Non enim fides adhibeda iis, qui magnis pollicitationibus novem vel decem dierum ſpatio ſe talia conficere prædicant: cùm inſit metallis imperfectio adhuc illa talis, quæ tempus perficiendi omnino requirit.

Recipe ergo aëreæ terræ benè lotæ part. j. Ignis aquoſi part. iii. Matris noſtræ part. dimidiam. Calcinanda calcinetur per *Aq. fort.* vel alio quovis modo. Edulcora ut ſupra. Miſce ſuper marmore omnia ſimul. Inter miſcendum nigredo apparebit aliqua, ceu ſignum mixtionis probæ. Materiam hanc totam transfer in phialam ovalem ſupra depictam, ut ima pars vel una ſit repleta, duæ verò partes vacuæ. Detur ignis primo menſe primi gradus, ſecundo ſecundi, tertio tertii. Quartus gradus fixationis eſt aliquot ſeptimanarum. Signum fixationis eſt color cinereus pulveris circumcirca materiam qui conſpicitur. Materiam iam coagulatam funde, & habebis. Hic uti & ſupra in tertio gradu aſcenſiones montium &c. conſpiciendas ſe præbent, & mira naturæ miracula patefaciunt. In hoc opere idonea erit ſequens fornax.

Fornax, carbonum receptaculum.

Orificium per quod imponuntur carbones, qui primo igniuntur.

Craticula.

Locus cinerum.

Foramen maximum, per quod egreditur calor in cellam vicinam.

f. *Fora-*

f. *Foramen alterum: per quod alterius calori in aliam vicinam cellam progreditur.*

g *Eodem modo.*

l *Calor primi gradus.*

m *Calor secundi gradus.*

h i R. *Interstitia vel cellæ calore plenæ.*

123. *Locus terra plenus, vitrorum receptaculum.*

PHILIP.

PHILIP. MVLLERI
FRIBVRG. PHIL. ET MEDIC. D.

LIBER III.

DE
Præparationibus rarioribus ex minera-
libus præcipuis.

Merc. Ant. Vitriol. Tart. Arsen.

NOn iam contra eos quicquam mutire animati sumus, qui spernunt penitus, è mineralibus quæ desumuntur, medicamenta omnia tanquam cum humana natura convenientiam nullam habentia. Eos verò ad vetustissimos quosq; auctores remittimus, qui mineralia in variis morbis &

satis quidem cruda vsurpatum; nec sine successu. Nos vero maiorem sperabimus ex rectè & legitimè præparatis: quem etiam abundè hactenus infinitæ experientiæ comprobarunt. Imo vbi ex plantis remedia ceu mitiora parum conferunt, ad huius generis medicamenta, tanquam ad sacram anchoram confugimus. Desinant ergo obiicere mineraliũ disconvenientiam cum humano corpore, & sua præ omnibus aliis ex plantis remedia extollere. Quid enim cum corpore humano magis conuenit, quam ipsum corpus humanum; ex cuius variis partibus nobilissima scimus conficere medicamenta. Interim, quam rarò, timidè & trepide diis nonnulli hodie vtantur medici, nemini ignotum esse potest. Deinde ex animalibus quæ sumuntur medicinæ, vtique propiores sunt naturæ humanæ quam ex plantis depromptæ. His licet quidem vtantur, interim non adeo, vt ex plantis. Ratum ergo sit hoc: Dedisse nobis DEVM medicamenta ex omni viuentium genere, ex homine

ipso, animalibus brutis, plantis, & mineralibus atque metallis: quæ ego quidem viuere existimo, Nunc ad rem propositam sermonem dirigemus.

CAPVT PRIMVM DE *Præparationibus ex Mercur.*

I.

Præpar. Mercur.

℞ Mer. meteorisati ℥vi. *Aquæ opt. purg. prop.* ℥iiiiß. Misce in mortario, donec tota aqua à terra absumatur. Fiat sublimatio in matracio longioris colli, ign. tertij ordinis: abiecta semper restante in fundo materia, quoties reiteratur sublimatio. Vltimò redige in alcool & serua ad vsum. Hanc præparationem Quercetanus Aquilam albam vocat: cuius vsus insignis est in variis morbis, vt lepra incipiente, lue ven. vermibus infantum, hydrope, podagra, &c. Dosis est à granis 12. ad 20. cum pilulis cochiis minoribus, aggregatiuis vel aliis. Et tum eiusmodi

pilulas Quercetani vocant. Hoc arcanũ ob magnum & insignem vsum, quem præstare potest humano generi, reticere noluimus. Alii sublimatum dulce vocant. Clarissimus & insignis chymicus D. Iohan. Fridericus Echsius, Medicus Rheinfeldensis, Mercurium dulcem vocat. Alii Aquilam cœlestem.

I I.

R. ex mer. meteorisato, & magnesia saturnina. Tere, misce & in retortam pone. Igne pergradus aucto liquor gummosus stillabit, quem affunde cinnabari ex mer. & ant. sublimandæ. Destilla phlegma & reaffunde aliquot vicibus. Siccitatem capitis mortui tere & solve in cella in oleum, quod abluẽdum. Affusa aqua cõmuni, fiat dimidię partis ex hac destillatio, remanente essentia mer. & ant. Effunde in aliam cucurbitam. Fæcibus affusam aquam destil. abstrahe, ad acredinis perditionem. Fæcibus abiectis solutiones tinctas coagula, iterum tere, tincturam extrahe, solue, filtra, coagula aliquoties. Hic verus est Mercurius

vitæ adeò decantatus ob inenarrabiles virtutes. Agonizanti dantur grana 5. vel 6. in aq. rectif.opt. In apoplexia grana 6. vel 8. Datur post mediam noctem in omnibus fere morbis, vt in podagra, hydropisi, icteritia, &c. itam in febre pestilentiali. Huius felicissimus successus sæpe experientia comprobatus est. In hoc arcano solvitur auri totum corpus; Vnde curatur lepra perfectissimè.

III.

Turbith minerale sine vomitu.

R. Vitriol rubificati, quod incorporabis paulatim cum i. ℔. ☿ viui, sublimabisque in matracio igne sublimationis. Tunc R. ≏ ☿ & incorpora cum alum. vsto, & rursus sublima. Tertiò misce cum craye de brianza, vti vocent; sublima iterum. Quartò cum limatura ferri. Vltimò cum ⊖. communi & habebis sublimatum: quod potest capi vsque ad ℥j. & prius dulcificabis cum opt. aq. vitæ,

ad eminentiam trium digitorum. Accende, exsicca & vtere.

IV.

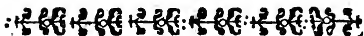
Pulvis albus, optimus.

R. Sublimati part. ii. reguli ♁ part. j. præparentur & pulverisentur seorsim. Commisce in mortario vitreo cum aqua vitæ; & pone in retorta vitrea parva, quæ intret in aliam, lento igni exibit oleum quoddam nigrum, quod destillabitur rursus per retortam. & quæ seruiet recipiendo, plena sit ad medium aqua, ita ut ita ut retorta, vbi collo cũ, extremitate tangat, aquam recipientis. Perfectâ destillatione sine quiescere aquam, & inuenies pulverem album, quem lauabis aquis cordialibus. Detur ad septem vel octo gr.

V.

Balſamus Mercur.

REdigetur in pulverem rubrum & dulcem; ſi primò coaguletur per aquam deſtillatam ex albuminibus ovorum coct. in duritiem, Deinde ſuper infundatur ſæpius aqua ex albuminibus ovorum, quæ deinceps deſtillata fuerit cum putaminibus ovorum calcinatis, eam educendo per deſtillationem qualibet vice ign.cinerũ. Dein reaffundendo toties, donec Mer. ſit cõverſus in pulverẽ rubrum & dulcem. Paracelſus appellat illum pulverem, balſamũ Mer. qui habet talem dulcedinem. Non ſolùm curat vulnera & ulcera externa in cute; ſed etjam colli veſicæ ulcera, etjam ſi talia ſint, ut æſtimentur incurabilia.

CAPVT SECVNDVM DE *Præparationibus* *ex Antim.*

I

Præp. Antim. optima.

R. lamin. ♂ pur. ℥*viij*. pone in ⊥. ad follem igniarium, quando ♂. candeſcit, adde ant. ℥*xvj*. Fluant calore intẽſiſſimo, poſtea iniicias *Saliſp.* defæcati puri ℥*iv*. perſeveret calor donec univerſa materia inſtar olei fluat, & tũc habebis pyramidalem ſcyphum interiùs cerâ per unctum; benè incaleſcentem. Et † effundatur fluẽs ad follem materia; quam refrigeratam effundes, ſcoriaſq; ſuperiores decuties, & habebis Regulum, quem poſtea contere cum ℥*iij*. recentis ant. in novo †. fundes & ℥*iij* *Salp.* ut priùs feciſti impones, dum

omnia ut aq; affluant in dictũ scyphum effundas, scorias luteas colligas. Repete hanc operationem toties; donec Regulus in scorias consumtus fit. Serva. Stupenda præstat in omnibus evacuatione indigentibus.

II

Oleum ♁ dulce, pro Medicina humana, secretum secretorum

R ♁ *Pulver* lb. *ji.*
Sales popularis lb. *iij.*

Tere super lapide præparatorio. Funde. Effunde. Rursum pulverisa subtilissimè. Edulcora ♊ aquâ calidâ, hunc laborem ter repetendo. Deinde sicca ♁, pulverisa rursus & sublima per se in sublimatorio florum *Sulph.* simplicium, tum superflui spiritus ♊ & *Sulph.* superiùs discedent. Remanentia in fundo affunde *Acet.* & extrahe colorem, quam diu tingitur *Acet.* Distilla per filtrum & menstruum abstrahe in B M. donec in fundo appareat olei instar. Exime ex

cucurbita, & phialæ inde, affundeq; S. V. opt. circulat. Alembicum S. H. muni optimè. Per mensem in B. M. digere. Deindè ulteriùs destilla Vltimò per retortam. Et prodibit primò spiritus Deinde verò oleum ♄ verum, quod rubrum & dulce; paucis cognitum.

Hoc mecum communicavit Clariss. & excellentiss. vir Dn D. Caspar. Bartholinus Danus, Philosophus & Medicus celeberrimus, amicus meus perpetuùm honorandus uti & sequentia duo, quorum unum, ad ulcera, alterum ad Vulnera quæ vis mirè confert.

III

Oleum ♄ ad externa.

R. ♄ ℥iiij. ☿♎ ʒjß. Mellis opt. ℥vj. Misc. ut artis est. Destilla per retortam vitream ign mediocri. Exibit oleum, dacallosa & maligna ulcera, fistulas & cancrum, præstantissimum.

I V.

Ol. antim. mirabile ad vulnera

℞. *Aq. vit extremè rectif. ℥iii.*
Stibii
Masticis
Thuris albi
Mirrhæ an. ℥i.

Pulverisa omnia & Aq. vit. affund. ponanturque ad digestionem probè obturata. Destillentur in cinere per alembicum ut artis est. Primò ascendit S. V. lento igne, & fœtet. Amisso fœtore, gratiorem odorem nanciscitur. Hoc oleũ vulnera difficilis curationis persanat.

CAPVT TERTIVM

DE
Præparat. ex vitriol.

I.
Spiritus vitriol verus.

℞. *vitriol.* pone in cucurbita terrea, impone capitellum subditio ingne aucto- que secundum leges, usq; totus vapor formam liquoris habeat. Cum videbis non amplius destillare auge ita validè ignem, usque vapores albi exeant. Continua dum nulli appareant. Sic *vitriol.* erit perfectissimè calcinatum, & spiritum in phlegmate habebis ita. Destilla in cucurbita, in B. M. vel igne cinerum. dum totum phlegma exierit. Spiritus relinquetur in fundo. Materia calcinata ponatur in retorta destilla more solito & habebis oleum & spiritum. Spiritus verò antea in fundo relictus, ut sine fœtore

& odoratissimus habeatur ita age: R· de colcothare, quod imbue spiritu, & stet ita nonnihil. Postea spiritum cum eo evoca cum lentissimo calore, Sic. erit odoratissimus.

II.

Oleum Vitriol. *probatissimum & secretissimum.*

R. Vitriol. Vngarici colere cæruleo, in calcem redige cum lapidibus silicis præparati. In spiritum V. circulatum affundes, ita ut modicè excedat. Tunc ▽ ardentem per destillationem in retorta aut cucurbita ad latus inclinata separato. Eâ detractâ paulatim spiritus urgeto, ignem magis magisq, auguendo, donec spiritus omnes transierint. Hunc liquorem destillatum impone in alembicum cæcum, & macera in B. M. per dies 8. Da operam ut aqua leviter bulliat, & sola aquositas ascendat, oleumq, in fundo maneat. Ad quod efficiendum & se

parandum, triduo tibi opus erit. At si adhuc quidquam aquositatis fuerit permistum, necesse est ut iterum phlegma separetur. Tunc accipies oleum suavissimum & rubicundissimum. Hic processus destillandi oleum Vitriol. est omnium probatissimus & secretissimns.

CAPVT QVARTVM

I. *Spiritus* Tart. *nec non oleum.*

R. *Tart.* albi crudi q. v. tere crassiusculè, ablue, sicca, tere minutissimè, pone in retortâ optimo luto obtecta, & destilletur ut sp. *Vitriol.* dato aliquot horas igne lento, augendo sensim, dum spiritus exeat, sub forma vaporis, quo obscuratur recipiens. Auge ignem, exibit oleũ nigumr & fœtidum. Continua dum recipiens clarescat, tunc desine. Has tres substentias, nempe phlegma primo exiens sub forma aquæ stillantis, deinde spiritus sub forma vaporis, & oleum nigrum & crasſũ separabis: si primò omnia simul

in parva retorta posita destillaveris, ut magna impuritas relinquatur, Deinde oleum per infundibulum separa à phlegmate & spiritu spiritum à phlegmate separabis, si posueris in cucurbitula parva & igne lento cinerum tota aqua phlegmatica evaporaverit. Spiritum hunc liberabis fœtoris, si affuderis capiti mortuo restanti & cum parva retorta ipsum rursum à colcothare elicueris. Sic fiet putiss. & sine fœtore. Si prima vicè non fiet, itera. Vsus ad interna omnia, ut obstructiones, putrefactiones viscerum, ad calc. aren. &c. mirè resolvit &c. Extrinsecus ad ut cera valet.

I I.

Tart. album vitriolatum calcinatum.

R. *tart.* calcinati. solve in humido. filtra. exsicca, ter repete. R. ℔ j. pone in lutata cucurbitula. Affunde oleum *vitriol.* rectif-

rectif ℥.jv. vel v. sed sensim, guttam post guttam. alias accensum rumpit vas. Sic coagulatur materia quæ colore albo fundum statim petit. Oleum autem hoc *vitrioli* supernatus effunde à materia quæ in fundo. humiditatem destilla in *B. M.* sic habes fixum *tart.* Purgat infernè & per sudorem. Valet ad pertinaces affectus, hydropem, calculum, podagram, pestem, scorbutum. Per inferna purgat, mistum cum melle rosac. aut alio syrupo. Ad sudores, in pestilentia & hydrope, cum aqua card. bened. Scab. vel cum theriaca, f. pilul. Dosis à ℈. ß. ad *ι.*

III.

Alia nobilis tart. *præparatio ad fugandas maculas in corporis quacumque parte.*

Tart. album pulverisatum pone in cucurbitam, apposito alembico cum recipiente. Benè lutetur. Abstrahe phleg-

V.

Arcanum Tartari, ad ulcera maligna omnia.

R *tartari* calcinati ,℔,*iii* Cum spiritu vinihumecta dies 7. Digere in B. destilla ut aq; inferorum. Vltimò fortiss in vase terreo , & ascendat unà cùm vino succus niger , quem separa in B. Fæces iterum calcinentur , humectentur cum S. V. & procedatur ut supra ; idque toties donec planè nihil ex *tart.* supersit. Postremò collecti succi nigri omnes coagulentur in pulverem, humectando cum ol. *vitriol.* & *s.v.* ex calc. *tart.* penitus abstrahatur. Huius medicinæ *gr.* 1. cum ℥ß. mithridat. in aq; Cichorii pro ratione morbi & patientis, funditus euellit radicem & ortum omnium malignorum vlcerum.

nitri, fiatque vt supra in eodem vel nouo †. Subdatur ignis per 6. horas, materia erit albissima, quæ vbi refrixerit, aquæ calidæ iniicienda, ad separandū *salempetræ tartari*, in fundo remanebit Arsenicum fixū correctum, & ab omni veneno liberatum. Reiteretur sæpiùs ablutio in magna aquæ copia, in quam ilico proiiciatur materia fusa. Aqua cum salibus seruari debet ad ablutionem, vel exhalatione sal separari ad vsum.

II.

Alia Preparatio ad Cancrum.

℞ *Arsenici præparati,*
Rad. Aronis, præpar. an. p. a,
Fuliginis parum. Misce. Remedium certiss. est.

Arsenicum autem sic præparatur: Primò in vase sublimationis sublimatur, deinde coquitur per duas horas in aceto albo opt. Sic enim nigredo tollitur: & levis quædam farina corrosiva. Dein-

de iterum sublima cum squama æris, qua pars terrestrior venenosa retinetur, tandem bis aut ter in sale communi præparato sublima, sublimatum in aq. calida edulcora perfectè. Huius Arsenici dari possunt securè etiam internè ad 8. gr. mirè omnia venenosa expurgat. Rad. Aronis, præparationem docet Quercetanus.

III

Butyrum Arsenici.

R. Sublim. arsen. Chistalr, cum lacerta rubra seu colcothare, ut venenositas extrahatur; tum adde salis petræ & salis tartari an. Inter duo crucibula ponantur oblutata cum spiraculo fixentur validiss. igne per 24. horas invenies omnia in massam albam perlarum instar redacta. Extrahatur alcali per aquam calidam pulvis in fundo remanens siccetur, mox ol. Tart imbibatur ad tres vices in vase & aqua convenient. De-

nique diſſolve materiam in aq. vit. ut extrahatur totum *Sal*. Tandem reſtabit Arſenici pulvis albus & fixus, qui reſolvetur in humido in ol. ſpiſſum & Arſenici butirum dictum. Summum eſt medicamen.

PHIL. MVLLERI FRIBVRG. PHIL. ET MEDIC. D.

LIBER IV.

DE

Modis secretoribus, faciendi ex simplicibus vegetab. Extracta, Aquas destillatas, balsamos, essentias & sales Philosophicos &c.

EX mineralibus huculq; quæ fiunt tum ad Transmutationem, tum ad medicinam edocuimus, non qui de omnia sed præcipua: quod in toto hoc opere nostro observare voluimus

mus, ut nihil ederemus, nisi quod aut rarum valdè, ut summè utile, aut arcanum, typisq; antea non divulgatum. Quæ rara sunt, hactenus dedimus: summè utilia, & maximam partem non ante edita. Nunc quæ utilitatem insignem habent in Medicinâ ex simplicibus vegetabilibus desumenda, non invidebimus aliis: neq; ea tacebimus quæ ceu arcana semper hactenus domi servata fuerunt. Atq; initio modum docebimus ex quo vis simplici, exempli gratiâ radice, ligno herba, semine, fructu flore, &c. extractum faciendi, quod quàm sit utile & Medico cuivis & ægro, nemo est qui non videt.

CAPVT PRIMVM DE

Modo faciendi ex quovis simplici EXTRACTVM.

PRæter instrumenta, materiam duplicem in promptu habeas: Prima, est simplex illud, cuius extractum quæris. Secunda est Menstruum, quo virtutem simplicis istius electurus es. In hoc eligendo varii variè peccant: quæ omnia recensere & refellere, hominis esset otio abundantis. Hoc tamen quod pleriq; in more positum habent, ceu erroneum aperire oportet, dum spiritum vini communiter ad quæ vis & indiscriminatim utuntur. Quâ in re ideo peccatur. Primùm, si subtiliores sunt

ſimplices res iſtæ, unde extractio facienda, utique confertim nimis ſubtilior pars in ſ. v. effunditur. Deinde quod maximum eſt, cum ſummè calidus ſit, alienâ qualitate rem imbuit, & tartareo ſpiritu inficit. Deinde non ubique gentium adeo in copia eſt ſ. v. aut ſi eſt, certè raro bonus; magno item pretio redimendus. Quamobrem conducit tale eligere menſtruum, quod & facilè ubique gentium abſque pretio haberi poteſt, & ob temperatam qualitatem, atque ſimplicibus illis non repugnantem (quippe quâ in terra creſcentia irrigentur) ſit conueniens. Tale menſtruum eſt Aqua præſertim pluvialis: quæ ſi deſtilletur, & rectificetur, munus obibit quàm optimè. Cui ſuppetit menſtruum proprium, vel ros maja is deſtillatus, menſtruum habuerit melius. Sed hæc raro habentur. Aqua ergo pluuialis, vel communis deſtillata adſit ſemper in copia. Et quod nos nunc de floribus dicemus, intelligendum quoque

de aliis vegetantis partibus, hoc seruato discrimine: Quod flores, herbæ, & eiuscemodi, quæ materiam per se habent tenuem, & crassitiei ac duritiei expertem, non opus habeant contusione, aliisvę contritionibus, secùs quam in radicibus, lignis, seminibus, &c. usu venit.

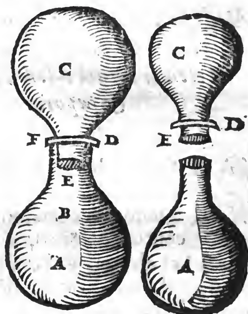
Quamobrem Recipe verbi gratiâ, rubros rosarum flores cœlo sereno collectos (ne madorem habeant extraneum) ad partem, id est menstrui (hîc præstat proprium) partes 6. Inde cucurbitæ infra depictæ, ita ut fundus eius non nisi ad dimidium impleatur, ne inter bulliendum superabundet in alembicum materia. Cucurbita cum alembico cœco bene claudatur pasta ex aqua & farina facta, chartaque superinducta. Pone in arena, & igne primùm lento, deinde paulatim aucto vsque ferè ad gradum tertium, bulliet materia in cucurbita per diem artificialem. Exime. tinctum menstruum effunde, & serva in vitro probe obturato, ne quid expiret. Novi menstrui affunde iam partes iij.

Clausa cucurbita, ut antea, in arena destituatur horis 6. Rursum exime, & effusum menstruum tinctum serva. Hoc fac, donec nulla tinctura ampliùs menstruo communicetur. Totum menstruum per partes ante collectum cucurbitæ indatur cum alembico rostrato, adiuncto recipiente. Quando bene clausæ sunt iuncturæ omnes, pone in B. M. tepido, non vero calente ad bullitionem, spiritum primò egredi solitum excipe, & amoto recipiente, benèque clauso ut servetur spiritus integer, aliud admoue, quod spiritum debiliorem excipiet, idque remouendum, donec phlegma fluere incipiat. Cognosce autem spiritum tuum ex odore fragrantissimo, tum ex facilitate fluxus. Phlegma enim tardius exit. Hoc veniente augeatur ignis, ut bulliat Balneum. Ita relinque in B. donec materia in fundo cucurbitæ ad spissitudinem mellis perueniat. Auferatur iam alembicus rostratus, & affuso in materiam crassam spiritu primo collecto, superponatur cæcus.

Pone in digeſtione in B. M. modice calente & leniter bulliente vſque ad iuſtam materiæ conſiſtentiam tibi placentem. Ex hac bene ſeruata ponatur parum in vino, & rubicundiſſimum evadet. Ita progredere in extractione ſeminum, fructuum, lignorum, radicum, &c. Excepta contritione & contuſione præuia. In radicibus autem violenter purgantibus, aut alias violenter operantibus, vt Helleboro vtroque, radice tithimali, Aronis, &c. præcedere ante omnia debet macerato in aqua tepida, ita vt quotidie noua aqua affundatur tepida, vſque ad triduum, ita correctæ erunt. In aliis e. g. cichoreo, vbi minus vitium reperitur, vt hic amaritudo aliqua, ſufficit nocte vnica macerationem fieri.

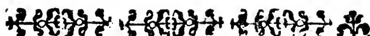
Figurarum explicatio.

Figur. I. Figur. II.

a b *Cucurbita*
a. *Fundus.*
b. *Collum,*
f. *Orificium.*
c. *Fundus alembici cœci.*
e. *Orificum eiusdem.*
d. *Circulus vitreus prominens, & prohibens ulteriorem ingressum, in cucurbitam.*

Figur. II. dem quod ante.

CAPVT SECVNDVM DE

Modo faciendi AQVAS DESTILLATAS *ex simplicibus, retentis eorum colore, odore & sapore.*

Ccipe herbam quamcunque (florem etiam, lignum, &c. vel quamvis vegetabilis partem) contunde, & triplum menstrui proprij vel alterius dicti affunde: pone in olla, cui alia super imposita olla, vel quod meliùs, in cucurbita cum alembico cœco, clausis omnibus, in cineribus bulliant ad consumptionem mediæ, ut paullo crassior evadat materia : quod tamen tardiùs fit, sed, eò melius. Materiam postea exime, exprimeque. Expressã inde cucurbitæ angusti colli, cum alem-

bico habente fundum intro assurgentem, ut in subjectis figuris delineatur. Clausis juncturis, & impleta cucurbita non ultra medium, pone in cinere vel arenas procedendo semper à lentiori calore ad auctiorem, donec bulliant. Iam apparebit materia per halitus ascendere, & rursum roris modo descendere. Interea murmura & strepitus aliquando audientur, quod nonnunquam contingit dato egressu halitibus. Artifex ergo probè obturet juncturas; ne quid exhalet. Descensus ille & ascensus vaporum durabit tamdiu donec in apice assurgentis fundi videris decidere guttas coloratas, secùs quàm ante. Tunc enim signo erit spiritus unitatem factam cum corpore terreo, ut unà ita ascendant. His factis refrigeretur materia, aliquandiu. Postea aperta cucurbita materia eximatur, indaturque cucurbitæ brevioris colli alembico cũ rostrato. Destilla in arena forti igne ad siccitatem, donec totam aquam in recipiente habueris.

Explicatio Figurarum.

Fig. I.

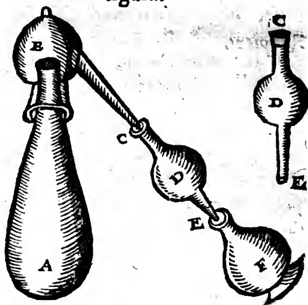

a *Fundus cucurbitæ.*
b *Collum.*
g *Orificiũ.*
c *Alembicus.*
d *Cauitas externa.*
e *Apex fundi internus.*
f *Orificium alembici.*
Fig. II. vt ſupra.

Alius modus facilior, ſed ignobilior; colore & odore ſaltem ſeruatis.

Qui præcedentes labores ob temporis aliquam diuturnitatem ſubterfugit: ſequentem vſurpet, quem

dabimus modum, qui citiſſime, nẽpe ſpacio aliquot horarum procedit; vbi & iam color habetur, odor, & nonnihil ſaporis. R. ergo herbam, vel florem quem vis contuſum, inde cucurbitæ in B. M. repoſitæ, cum alemb. roſtrato, inter quem & recipientem ſit intermedia fiſtula ventrioſa, cuius venter flore iſtius herbæ ſit repletus, per quem tranſiens aqua ſecum colorem iſtius floris aſſumet. Tinctura tamen illa progreſſu temporis in aqua ſubſidet ſequens hoc declarabit figura.

Figuræ Explicatio.

a *Cucurbita.*

b *Alembicus.*

c *Caput fistulæ ventriosæ excipiens rostrum alembici.*

d *Venter fistulæ, flores continens.*

e *Cauda fistulæ ingrediens collum recipientis.*

f *Recipiens.*

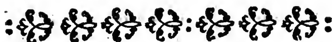
CAPVT TERTIVM

De modo ex simplicibus faciendi BALSAMOS

NIhil scribere tentamus quod vulgare est & cui vis cognitum: itaq; & hactenus modos dedim⁹ paucis obvios. Paucissimi etiam sunt verum modum callentes Balsama faciendi ex simplicibus. Vbi initio sciendum, Balsamum fieri non posse rei alicuius, nisi istius rei priùs habeatur Oleum, quod ipsum Balsamum est. Oleorum autem faciendorum modi varii, ubiq; cogniti sunt, & in omnibus discribuntur Chymicorum libris. Quamobrem eos hic apponere, operæ pretium non duximus. Quodsi verò quis ex carioribus aromatibus, & quæ parum in se oleitatis continent citiùs & copiosius oleum habere velit: capiat ex rore majali aurei coloris qui re-

peritur, ſitque purus & dulciſſimus: cum eo bulliat parum per horæ quadrantem herba vel aroma contuſum & confractum, quod vis donec rorem benè imbiberit. Tum materiam hanc imprægnatam per retortam deſtilla, & habebis oleum, quod rectificatum optimum erit. Oleo acquiſito addunt alii ceram, aliaque ad aptiorem conſiſtentiam facientia, imò & ad lucrum. Quem communem modum non laudo; cum in uſu extrinſeco ob ceram occludantur pori nec vis balſami rectè penetrare poſſit? neque etiam intra corpus ſumi queat. Quamobrem aliam communicabimus viam modumque balſama faciendi optima, ut intus extraque in corpore humano uſui eſſe poſſint. Et quia hunc modum occultant omnes ceu magnum arcanum, nos eum edocebimus. Quidam axungiis nonnullorũ animaliũ utuntur; ut pinpinguedine omenti hoedini. Quidam ex melle, alii ex mãna cœleſti faciunt balſama, adiungendo oleũ, ut Quer-

cetanus. Nos meliorem dabimus modum. Accipe olei alicuius ℥ ii. adiunge ℥ i. roris maialis nostri priùs benè loti cum aqua istius simplicis, cuius adiungendum est oleum. Bene invicem incorporantur in vitrea patella super igne, ut fundus modice caleat. Refrigescat massa, serva ad usum. Intus & extra vel minimum inde usurpatum optimum est. Ita ex omnibus balsama efficies absque magno sumptu, tu ex cinamomo, gariophillis, &c. Vituperandus autem est mos quorundam aromatariorum, qui balsama coloribus picturi nonnunquam alienissima immiscent, ut ad Cinamomi Balsamum, colorem quem Lac Florentinum nominant, ad viride aliquod futurum balsamum, præparatum aliquod ex viridi æris, quod tamen corrosivum & causticum esse nemo ignorat. Veri artifices colores potiùs concilient balsamis ex tincturis simplicium, quæ convenientiam cum illis balsamis absque repugnantia habent.

CAPVT QVARTVM DE

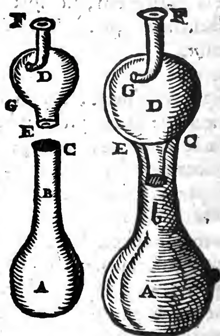
Veris simplicium essentiis & salibus Philosophicis.

RΕcipe Herbam vel simplex quodcunque vis, contunde, & destilla inde aquam, in quam immitte novas herbas (eiusdem tamen speciei contusas, idque in vitro benè obturato, vel in olla habente supra se aliam tegminis loco. Loca in fimo equino per mensem. Exime & succum totum bene exprime, perlinteum duplicatum. Expressu indatur cucurbitæ cum alembico acuminati fundi, ut per supra triduum. coquatur leniter in arena, ut fiat materiæ ascensus

censũs & descensus, ut supra. Iam remoto priori alembico, apponatur rostratus cum recipiente. Obturatis probe omnibus, aqua destilletur, usque ad materia qua in fundo est crassitiem, sicciorem que consistentiam. Aqua destillata servetur ad usum, in vitro bene obturato. Refrigeretur materia cucurbitæ: & cum refrigerata fuerit, imponatur cucurbitæ alteri hic depictæ minus ventriosæ & oblongæ, cui imponatur alembicus rotundus absque rostro habens superius intrantem fistulam incurvam cuius exterius orificium patulum & capaciùs sit, interius quod ad circumferentiam alembici appropinquat, angustum valde. Angustum autem & curvo ductu eò vergens, ne materiæ quid inibi se insinuet, Quæ omnia ex adiunctis figuris patent.

Explicatio Figurarum.

Figura prima coniuncta vasa exhibet Fig. II. Fig. I.

a *Fundus cucurbitæ,*
b, *Collum.*
c, *Orificum.*
d. *Fundus alembici rotundi.*
e, *Collum cum orificio.*
fg. *Fistula incurva*
f. *Foramen externum majus, per quod materia infunditur.*
g. *Foramen internum minus.*

Figura II. vasa ab invicem disiuncta repræsentat.

Significant autem litteræ, idem quod ante.

FOramen autem externum probe semper obturatum sit turunda lignea charta circumvoluta; in fine autem cum nihil amplius infunditur, arctiùs. Cucurbita cum materia hac crassiori in arena ponatur ad gradum caloris secundũ, in quo semper maneat. Cum siccior fuerit, super infunde per fistulam superiorem aquam supra destillatam & seruatam: donec tantum humectata sit materia. Claude rursum, & iterum digere ut antea, ad siccitatem fere cineris. Iterum irrora & humecta tamdiu, donec totam aquam imbiberit, & in cinerem album quasi abierit. Interea si omnia cum diligentia fiant, apparebit tibi in vitro quasi per halitum forma herbæ istius, ex qua essentiam hanc elicere intendis. Huius pulveris momentum, quod extremitate apicis cultelli metiuntur, si vini vel aquę mensuræ quadranti immiscueris, efficacius & nobilius erit, quam tantùm ex ipsa aqua huius sim-

plicis destillata Iulepum si desidera, parum in aqua solutum cum saccaro vel melle mixtum in usum veniet, plus profuturum, quàm si aliquot mensuras vel optimorum vulgarium Iuleporum evacuares.

Verum de his quidem multa mihi dicenda essent quæ in variis hallucinationibus, Pharmacopæorum omnium ferè, proh dolor, occurrunt. Quæ enim per Deum immortalem non sunt cruditates, impuritates terrestritates, in eorum decoctis, syrupis, iulapis, vnguentis, & id genus aliis. Quæ vitia satis deprehendit, & corrigere studuit in Pharmacopæa sua doctissimus Quercetanus. Annon risu digni sunt nonnulli Pharmacopæi nostri, summoque irrisu, dum de cocta faciunt apertis in vasibus, vt subtilior pars exhalare possit, atque in auras evolare. Verùm quidam in Italia Pharmacopolæ, quia regio ingenij aliquid dedit, subtilius excogitarunt quid, si Diis placet,

dum decocta quidem faciunt clauso vase, sed fistulam interim amplam infigunt ascendentem, vt per eam vapores exhalent, immò subtiliores partes medicamenti. O insipidam sapientiam, crassam inscitiam & vesaniam. Memini me olim, cum Academiam Patauinam incolerem, in museo meo nares mihi non tardiùs suggessisse, quid in vicino Pharmacopolio conficeretur, quam ipse aliquid attrectaret Pharmacopæus. Hinc & plateæ, quæ Pharmacopolas inhabitantes habent, quasi in Arabia stratæ sunt. Ibi tot odores fragrantissimi, quibus vicinos beant Aromatarii isti: miseros autem cum morbis conflictantes ægros partibus medicamenti subtillioribus priuant spoliant, & sæpe desperatæ salutis & ægritudinis maioris caussa sunt Vnde non mirum est, plurimos ægros mortem potius optare, & deligere, quá vllam confectionem vulgaris Pharmacopolæ. Citius venenum iis per-

suaseris, & quidvis aliud, quam pocula eiusmodi magna tot fœcibus & terrenis impuritatibus onusta. Sed nemo est Pharmacopæorum, qui non interim cristas erigit, & fastuose omnia extollit, ac si omnem artificii medullam penitus & ad unguem teneret. Hæc infelicia nostra secula sunt. In honore sunt, & lante vivunt, qui medulã & nucleum abiiciunt, ossaque & corties maximo pretio vendunt, fecesque cariùs, quàm vinum quod deperdunt generosissimum. Taceo infinita alia: ut simplicia vetustate exesa, & vel ab avis & proavis per hæreditatem accepta quæ ægris devoranda præbent intolerabili pretio. Quæ omnia sic recensere aggrederer, neq; charta neq; tempus sufficeret.

CAPVT QVINTVM DE

Modo essentiam & tincturam ex quibuscunq; lapidibus eliciendi.

LApides quoscunque, margaritas, corallos &c. in quantitate quacunque contunde in mortario in pulverem subtilem semper irrorando aqua, ne subtilior pulvis avolet. His factis iterum misce contusam materiam cum aqua, simulque omnia per linteum duplicatum transmitte. In colatura pauculo tempore reposita subsidebit materia subtilius pulverisata. Effundatur per inclinationem aqua & ulterius materiæ alteri misceatur, & progredere ut priùs, Linguę admovebis, & si asperitatem nullam ampliùs senseris, sufficit opus: sin minus, materia parum siccata ite-

rum pulverisabitur ut ante, & fiet progressus donec instar farinæ subtilis evadat universa materia.

Hæc solutio facilis est optima tamen, & non adeò multis cognita; ut opus non sit spiritu *Vitriol.* aceto destillato, succolimonum, berberorũ, aut aliis, quibus ad solutionem alii uti consueverunt. Qui ulteriùs procedere cupit ad extractionem nimirum tincturæ, capiat spiritum Vitriol. bene à phlegmate separatum. Hic superfundatur materiæ iam ante resoluta ad eminentiam digiti in phiala, cuius collum longius benè clausum. Pone simul in arena calente. Relinque donec coloretur spiritus Vitriol colore rei tingentis. Spiritum coloratũ affunde, & alium novum affunde; donec ampliùs non coloretur. In totum menstruum coloratum infunde guttatim aquæ pluvialis destillatæ partem tertiam; &

exigui tem-

tem potis ſpatio ſubſidebit tinctura in fundo bociæ. Huius tincturæ fiat edulcoratio per aquam deſtillatam aliquoties infuſam & per deſtillationem ſeparatam, uſque dum alienus ſapor omnis pereat. Citiùs hæc fierent per ſpiritum urinæ, quippe acriorem; quàm per ſpiritum Vitrioli; nec non minori cum ſumptu. Sed quia averſantur homines quæ ab hominibus proveniunt, & aliena præferunt; eorum opinioni ſæpè ſtolidæ aliquid haud rarò dandum eſt.

I

PHIL. MVLLERI FRIBVRG. BRISGOI PHIL. ET MED. D.

LIBER V. ET VLTIMVS.

DE

Medicamentis variis, rarioribus & secretioribus, ad omnes morbos totius corporis humani à capite ad calcem.

PRiusquã hanc suscipiamus provinciam, monere volumus Lectorem, nos hîc non empiricis favere velle, qui uno collyrio omniũ oculis mederi volunt, post-

habitis indicantibus, contra & coindicantibus. Quamobrem quæ hic dabimus selectissima medicamenta, non nisi à Medico administrari volumus, qui morbi naturam & caussas, locum affectum & temperiem ægri, &c. cognoscere potis est. Quantum autem haberi potest, non negligemus meliora in quovis morbo specifica & appropriata; cum hæc sæpenumero relictis aliis sollicitè quærantur. Non enim existimandum omnia ad manifestas qualitates illas referenda, uti quidam sapientiæ titulo superbi ad quatuor humores, quatuor qualitates & totidem elementa omnia recapitulare student; sed frustra.

PRO DOLORE CAPITIS.

Verbena insigne est specificum, intus & extra usurpata.

Radix plantaginis collo suspensa, dolori capitis à proprietate confert.

Hederæ folia mollia cum oxyrrhodino torreantur, & fronti temporibusque apponantur. opt. est in cephalalgia biliosa.

Nuclei persicorum cum aq. betonicæ vel verbenæ contusi & applicati, juvant mirabiliter in cap. dol. à caussa frigida.

Ad sedandum dol. cap. hoc pro secreto quidam tenent: Canis rubri interfecti carnem decoque usq; ad separationem ossiũ in aqua. In brodio madefiant petiæ applicandæ.

Commendanur in hoc affectu ab Italis *Pilulæ Rudii*, uti vocant: quæ tamen ipsius non sunt. Est enim

Catholicum Paracelsi, quod exscripsit Andernacus,& ab hoc Vvecherus. A Vvechero procul dubio sumpsit Eustachius Rudius, hodie Professor practicæ primarius Patavinus; qui loco magni arcani nec aliis revelandi utitur, ideoque uni duntaxat Pharmacopœo conficiendum dedit, ne descriptio aliis innotesceret. Eius autem descriptio ita se habet, quæ tamen & in prædictis autoribus reperitur, paucissimis mutatis.

R. Colocynthidis ʒ. *vi.*
Agarici op.
Diagridii
Ellebori nigri
Turbith, an. ʒ.*iij*
Aloes ℥ *i.*
Spec.diarrhod.Abbat.℥ß.

Contundantur omnia, exceptis spec. diarrhod. Abb. crasso modo, & infundantur ad solem in aq. vit.

opt. per 8. dies, ita ut aq. vit. supereemineat 8. dig. Deinde infundantur quoque species diarrhod. Abb. in aq. vitæ simili modo per 4. dies. Et facta colatura atque expressione forti utriusque, misceantur illæ colaturæ, & fæce abiecta ponatur liquor seu infusio in alembico vitreo, & separata per destillationem humiditate remanet materia densa, ut mel. ex qua f. pilulæ. Dos. ℈. i.

Hoc istud secretum est Rudii, quod in ore omnium fuit, cum Patavii essem; omnes vero propemodum latuit descriptio. Credo Italos qui, ferè omnes Galeni mancipia sunt, nunquam usuros si autorem scirent. quod enim non à Galeno, Avicēna & similibus proficiscitur, istis humoralibus Doctoribus non arridet; etiamsi de Paracelso nil quidquam sciant; neque scripta ejus legerint unquam, cùm eò non transportentur.

In defluvio capillorum ob luem ♀.

Linimentum. *R. Ladani.* ℥.ʃʃ.
Olei myrtini
Masticis, an. ℥.j.ʃʃ. *Misc.*
Lixivium. R. *Lixivii facti cum cinere quercus* ℔.v.
gallarum non perforatarum,
adianti, an. p. i.
fol. ros. p. i. ʃs.
Baccarum myrti p. ʃs.
Acacia
Ladani, an. ℥.ii.

Ligatis in petia acacia & ladano, cum reliquis deinde adiunctis, pone in lixivio, & bulliant ad consumptionem tertiæ partis, & facta colatura de ea lauet & caput & faciem, & deinde vngat linimento. Quidam aliquando & sero liniebat caput, & mane administrabat lixiuium ad detergendum caput, & sic euasit.

Vt crines decidant.

R. *Auripigment.* ℥j.
Pulv. pyrij ℥.ß.
Calcis viva ℥.iij.

Coque in dimidia menſura lixivii in olla vitreata donec vſui accommodatum eſt Remedium, quod cognoſces, ſi penna oblinita facilè plumas dimittat in manum vellicantis. Hoc à me ſæpè probatum eſt; & facilimè ex illinitione decidunt pili. Nè autem renaſcantur, varij varia præſcribunt ex ovis formicarum, ſanguine veſpertilionis, ranarum, lacertarum, &c. Sed parum proficiunt, uti experientia conſtat. Locus depilatus ungatur oleo vel unguento roſato.

Aliud.

R. *Album ovor.* iii.
Calcis *viva.*
Auripigmenti. an ℥j.

Contere & adde tantundem lixivii, ut fiat litus.

Ad clarificandos crines, mulierum Venetarum.

Fiat lixivium ex cineribus vitium, & coquatur in eo radix bryoniæ, & postea minutim cōcidatur sapo communis, stet 3. menses & utere.

Ad faciem clarificandam & dealbadam.

Aqua fœminarum Venetarum.

R. Aq. *liliorum alb.* ℔ j.
Sacchari cand. ℥ j.
Boracis in petra ℥. ß.
Camphoræ ℥. *i.*
Olibani albi ℥. *ii.*

Omnia terantur & imbibantur cum suprascripta aqua, postea destilla per alembicum & habebis Aquam pretiosam.

Aliud.

R. Tart. calcinat, & pulv q.v. impone aq. & adde tragacanth. Hoc inunge faciem quando exis balneo.

Aliud.

R. Sulphur commune, combure in aq. vit. post misce cum medulla cervina, f. Vngu. quo unge faciem.

Ad *capitis tineas.*

Vnguentum probatiss. R. *Ol. laurini* .℥.j.

Lardi veteris℥.*vi*.

Misce, & unge locum alteratum ter in septimana; & abluatur caput urina propria.

Al. probatum. R. *Ellebori vtriusq.*

Auripigm.
Litharg. auri
Calcis vivæ
Vitrioli
Aluminis
Galbani
Fuliginis
Aluminis fæcis

Tartari usti, an. ℥. ß.
Mercurii exstincti ℥. *ſs.*
Æruginis æris ʒ. *ii. f. pulvis.*

Incorpora cum ſucco borrag ſcabio. fumar. oxylap. aceti, an. quart. ß. ol. antiqui ℔ j. bulliāt ad ſuccorum conſumptionem. Circa finem decocti addes pulveres, & picis navalis liquid. ℥. *ſs.* Ceræ q. ſ. *f.* Vnguentum.

Ad barbam augendam. prob.

℞ *Cineris talpæ in clibano exſiccatæ* ℥. *ii.*
apum
avellan. toſt. an. ʒ. *ſſ.*
Stercoris muris ʒ *ii.*
Ladani optimi ʒ. *j. ſs.*
Mellis ℥. *ſs.*
Ol. nardini & ceræ an. q. ſ. f. Linimentum.

Ad vertiginem.

Proſunt ex proprietate quæ fiunt ex ſtercore pavonis (ut ſi ſiccetur & pulveriſetur) & ex araneis; Item ſemen carui.

Aliud.

R. *Fol. betonicæ.*
Salviæ minoris, an. q. v.

Macerentur per noctem in vino. Vtatur quotidie hoc potu. Nam est experientiâ longâ compertus.

Ad Apoplexiam,

Mirè prosunt: Salviæ decoctum: Extractum eiusdem. Semen carui & erucę, &c.

Exper. opt. R. *Aq. vitæ* M. j.
Granorum Iunip M. ii.

Contundantur & macerentur in Aq. vitæ, per triduum, & colentur per pannum. Imponantur deinde salvia, pulegium & nasturtium, & ʒ. j. croci. Detur patienti, & statim loquelam recuperabit.

Aqua Antapoplectica & Antiepileptica præstantissima Casp. Bartholini Dani.

Salviæ cum fol. & flor.
Maioranæ
Hyssopi
Melissæ
Lavendulæ, an. M.i.
Rorismarini
Verbenæ an. M.ß.
Nucis mosch.
Galangæ.
Cinamomi, an. ℥i.
Granorum iuniperi. ℥iii.
Sem. carui.
Erucæ, id est *sinap. alb. silvest. an* ℥ 5.
Vini albi opt. sexies tantundem.

Contusa omnia infundantur per dies aliquot, aut stent in fimo equino per dies 14. post destilla in B. M. Hæc aqua est miræ virtutis in confortando cerebro & nervis. Memoriam admodum iuvat, ingenium acuit. Præservat ab apop. epil. paralysi & aliis periculosis capitis affectibus, quia hu-

mores insigniter discutit & attenuat. In apoplexia præsertim apprimè confert; sive intrinsecus assumatur, sive mẽbrum affectũ foveat. Ditiores addant aliquid ex solutione perlarum, tinctura corallorum, quinta essentia auri & similibus.

Aqua Imperialis Monspeliensium.

℞. *Cinamomi*
Caryophyllorum
Nucis mosch.
Cyperi, an. ℥.ij.
Rorismarini
Hyssopi
Maioranæ
Lavendulæ
Melissæ
Ros. rub.
Fol. lauri
Cort. arantiorum, an. M. ij.

Conquassentur omnia & infundantur diebus quinq; cum aq. ros.

℔.ii. Vini albi opt. ℔.vi. Destillentur omnia in alembico vitreo lento igni.

Contra EPILEPSIAM.

Proprietate conferunt : Craniū, ossa & sanguis ex homine. Ex animalibus : Hirundines, pica, ungula alcis & asini, fel canis, cor lupi, cerebrum leporis & coagulum, &c. Ex vegetabilibus : Pæoniæ radix & semen, betonica, flores lilii convallii, tiliæ, anthos, &c. Item succus rutæ, & succ. herbæ paralysis : viscus quercinus &c. Ex mineralibus, Corall.rub. Smaragdus, &c.

Remedium opt. & facile.

℞. Cranii humani pulverisati q.v. pone in fimo equino cum vitro ad putrescendum per 15. aut 20. dies, postea destilla per retortam aut per descensum, & f. oleum, propinandum singulis vicibus ad ℈.i. vel ℈ 1.ſs.

ALIVD.

℞. *Cranii humani*
Picarum

Hirundinum, *an*. ʒ.ii.
Castorei
Coaguli leporis
Sem. paoniæ
Palmæ Christi
Spec. diambræ an. ʒi.
Ol. Cinamomi gutt. ij.
Macis g. iiij.
Carui g. vi.

F. pulv. vel pilulæ cum melle scillitico, & vtatur patiens, cui statim superbibat aquæ picarum iuvenum ℥i.

Aliud.

Ad Epilep. Mixtura Terentij.

℞. *Diacori* ℥iiij.
Spec. diamoschi
Xilaloës, *an.* ʒß.
Cubebarum gr. vij.
Granorum paoniæ.
Visci querni.
Cranii humani præparati
Stercor. pavon. an. ʒß.
Conf. buglossæ. ℥ß.
F. Mixtura.

Electuarium

Electuarium eiusdem mirabile.

R. *Stæchad.*
Seseli
Pyrethri
Sem. aquilegiæ. ʒ. *ii*ß.
Sem. pæoniæ mund. ʒ. *ii*. ß.
Visci querni
Agarici electi, an. ʒß.
Carui
Assæ fætidæ
Aristol. rot.
Liquirit.
Carpobalsami an. ℥. *iii*. *Mellis q.* *s.* *f.* *Electuarium.*

Pulvis Bartholini Antepilepticus nobilissimus & certissimus.

R. *Cranii humani numquam humati, & combusti: ossium humanorum combustorum, an.* ℥. ß.

Pulv. ossium lacertarum magnarum & viridium ʒ.*ii*.
Visci quercini
Paoniæ maris rad. & sem. decort. Lunâ decrescente collect. an. ʒ.*i*.
Antimonii præparati
Vngulæ alcis
Asini, an. ʒ.*ß*.
Sacchari albi ℥ .*iiii*.

Pulverisanda pulverisentur subtiliss. & f. pulvis.

Dos. ʒ.i. cum aquâ destillatâ ex ☾ recenti quod primò nascitur, & mista cum aq. fl. tiliæ & lilij convallii dupla quantitate. Qui volet bibat cum aqua hirundinum vel picarum.

Ad delirantes & amentes.

Ad omnem mentis alienationem commendatur pulvis testudinis combustæ.

Phreniticis succus consolidę cum melle mistus & naribus infusus prodest.

Melancholicis pulvis fumariæ sæpius exhibeatur, & liberantur. Item Aqua & conserua Elenii.

Essentia chelidonii minoris in melancholia hypochondriaca mirè confert.

In melancholia hypochondriaca Zuvingeri.

℞. *quinq. rad. aperitiv. an.* ℥. ß.
Bugloss.
Card. benedict. an. p. j.
Absinthii parum
Sem. fœniculi
Carthami ℥. ß.
Fol. sennæ ℥. ii. ß.
Agarici
Tartari alb. an. ℥. ß.
Zingiberis
Cinamomi, an. ʒ. i.

Parentur omnia pro vino. Inde sumantur quotidie 3. cyathi manè per tres hebdomadas, vsq; ad ægri languorem.

Digestivum excellent. in melanch. hypocho. & tartaro Mesenterii.

℞. *Salis tartari crystallini* ℈.j.
Ol. Vitrioli vel acidi Sulph. g. 20.

Misce in iure prunorum, vel alio iusculo, per biduum reiteretur vel triduum; postea purgetur cum apozemate ex cholagogis & phlegmagogis cum suis correctoriis & carminatiuis.

Ad memoriam.

Cinamomum quouis modo sumptum iuvat. Item Zingiber, radix pyrethri, thus, Semen pæoniæ, Melissa, cubebæ, acorus conditus, &c.

Aqua præstantiß. ad roborandam memoriam, dicta Donum Gratiæ.

R. *Aq. betonicæ,*
Buglossæ
Fl. tiliæ, an ℔i,

Aq.ardentis opt. ℔ ß.
Anthos.
Rof.rub.
Maiorana
Fl.bugloſſ.an. M.i.
Spec.Confect alchermes ℥ii.

Infunde flores aliquantum contuſos in aquis prædictis eo tempore quo colliguntur, inſolentur per mẽſem, poſt deſtillentur per B. M. Sume omni mane cochlear j. eademque vnge nucham, tempora, &c.

Puluis Trithemii ad corroborandam Memoriam.

℞. *Calam.arom.*
Gentianæ
Cymini
Sileris montani
Aniſi
Carui
Ameos
Sem.Petroſel.

Spica nard. ind. an. ℥. ß.
Corall. rub.
Margaritarum non perforatarum, an. ʒ. v.
Zingiberis albi,
Chamapityos
Fol. sennæ Alexand.
Tartari calcinati, an. ʒ. v.
Macis
Cubebarum
Garyophyll. an. ʒ. vii.

Redigantur lege artis in pulverem. Dosis ʒ. i. Stomachum confortat, cerebrum purgat, oculos & visum serenat, memoriam acuit; humores malos, & superfluos in toto corpore consumit, lenit & aperit constrictionem in pectore, nauseam pellit, nimiam pinguedinem prohibet, ab epilepsia & apoplexia præservat, materiam calculi dissolvit, chiragram, podagram, & sciaticam prohibet.

AD SOPOROSOS affectus.

Prodest litus ex oleo de Castóreo, cum succo rutæ, fœniculi.

Item.

R. Succi apii
Aceti fortis q.s.

Et cũm pulvere castorei f. Emplastrum, & capiti abraso superpone.

AD SOMNUM conciliandum.

Fiat Linimentum ex Ol. viol. croco oriental. & pauca cera.

Medulla cervina temporibus inuncta valet.

Pulvis nucis Indicæ intro sumptus prodest.

R. Sem. papav. albi
Melonis decrustati, an. ℥. ß.
Sem. lactucæ ʒ. j.

Tere omnia cum aqua Endiviȩ, f. potus addito saccharo.

Bibe inde vesperi & dormies benè.

Contra PARALYSIN.

Oleum ex fl. rorismarini, valet.

Ol. ex ſanguine juvenis rubicu
cum aq. roriſmarini.
Oleum ceræ, &c.

Electuarium.

℞. *Fl· lavend. ſicc.* ℥j.
Spicæ ℥.ſs.

Incidantur & contundãtur om
cũ Sacchar. ℥.ſs. in aq.ſ. diſſol. ci
mom.ʒ. vi. Carioph. ʒ.iii. Macis ʒ.

Contra Spaſmum.

Os alæ phaſiani geſtatum in
nu partis affectæ
Vngantur partes oleo ex pyre
chymice extracto.

*Oleum mollitivum Saxoniæ in ſpa
ſmo.*

R. Stelliones num. v. Adhuc
vi infundantur in *Ol. Camomil.* ℥
Et vbi interierint, bulliant in

dem donec carnes liquescant. Mox fiat excretio. Deinde anserem pinguem imple thure, ladano, myrrha, croco, olibano. Deinde pone eum in veru; inter assandum, collige pinguedinem, & misce cum oleo suprascripto, & inunge partes contractas.

Ad visus imbecillitatem, obscuritatem, & cæcitatem.

Prosunt, Aquæ Chelidoniæ, rutæ, calendulæ, euphrasiæ, fœniculi, &c.

ALIVD.

℞. *Sem. fœniculi* ℔. j. ſs.
Sileris montani ℔. ſs.
Euphragiæ ℔. ſs.
Chamædryos ℥. j.
Rad. Chelidoniæ ℥. ſs.
Sem. Anisi
Apij
Petroselini, an ℥. j. ſs.
Pulegij
Hyssopi

Fl. borraginis
Gran. iuniperi
Saxifrag. an. ℥. i. ſſ.

Puluerifata omnia excipiantur melle deſpumato. Vtatur manè & ſero hoc remedio. Cæcus quidam nouem annorum curatus fuit.

Aliud.

Ad conſeruationem viſus diutiſſ. oculoſque ab omnibus maculis purgans.

℞. *Vini albi maturi & optimi* ℔. xii.
Panis recẽtis diligenter loti ℔. iv.
Chelidoniæ, fœniculi, bulbi ſcillæ, an. ℥. iiii.
Caryophyllatæ ℥. ſſ.

Miſce in bociam cum capitello, deſtilla in B. maris, & extrahe ℔ v. aquæ, quam reserva ſeorſim in potum, ſumptum ſingulis diebus manè per menſem.

Aliud.

R. Succi apij, fœniculi, verbenæ, chamædryos, pimpinellæ, garyophyl. ſalviæ, rutæ, centinodiæ, morſus gallinæ, an. ℥. i. piperis craſſiuſculè triti, nucis moſch. ligni aloës, an. ʒ. iii. Omnia macerentur in vrina pueri incorrupti, & in bona quantitate vini Malvatici. Bulliant brevi tempore; tunc exprime & cola. Reſerva vaſe vitreo benè obturato. horâ ſomni ſingulæ guttulæ inſtillentur.

Ad oculorum inflammationem, dolorem, epiphoram, &c. Mixtura ſæpiùs probata Bartholini.

R. *Aq. Roſarum*
Euphraſiæ
Verbenæ, an. ℥. *ß. Tutiæ præparatæ* ʒ. *i.*
Matris perlarum ſubtiliſsimè pulueriſ. ʒ. *ii.*

Misce. & usus tempore præcipuè misceantur probè: instillando parum in oculum: nec non petias ex mixturâ istâ madentes extrinsecus applicando.

Aliud.

Ad ardorem & dolorem oculi.

R. *Butyri rec. nouies in aq. ros. loti* ℥. ß.
Tutiæ præparat. drag. j.
Camphoræ drag. ß.

Misc. & reserva in vitreo vase, & parum oculo indatur.

Ad suffusionem.

R. Marchasit. argent. q. s. extingue pluries in oleo benedicto. Destilla. De destillato pone in oculum.

Ad oculi fistulam.

R. *Sulphuris vivi*

Aceti fortissimi
Aluminis
Salis, an. ℥. i.
Rad. lapat. acut. recent. ℥. ß.
f. Vnguent.

Ad phlyctænas, pustulas & maculas oculorum.

Fel anserinum, gallinarum, & piscium, an. part. æq. Vitro inde. Adde mellis modic. f. Linimentum, quo oculi inungantur.

In obstructione Nerui optici.

Phu verum coque in vino. Bibat de eo tribus aut quatuor mensibus. Malagma verò oculis imponatur tepidum

Ad rubedinem oculorum Remed. opt. Clarissimi Doct. Riuerij Medici olim Regis *Galliarum.*

R. Vitriol. albi puriss. drag. i. dissolue in aq. pluuialis ℥. x. filtra ali-

quoties per chartam. f. Collyrium. Hoc sæpè est vsus Riverius. Adde salis communis Ə. i.

AD SVRDITATEM & tinnitum.

Valent, succus raphani, pinguedo anguillæ, Balsamum Indum, axungia talpæ, &c.

Succus expressus à cæpa imbuta aquâ ardenti & sub cineribus cocta commendatur.

Vel sic:

Impleantur cæpæ pinguedine anguillæ. Coquantur sub cineribus. Expressus succus auribus instilletur.

Ol. pro surditate D. Hulderi Monspel.

R. Cæpam magnam rubram in medio cavatam. Cuius cavitatem reple oleo rutæ, addendo pulv. cyperi, baccarum lauri, anisi, cumini, an. ʒ. i. Castorei pulver. ʒ.ß. bulliant omnia super prunas ardentes, postea

exprimantur, serventur in phialâ; de qua stillentur aliquot guttæ in aures mane & vesperi, claudendo cottone moschato.

AD HÆMORRHAGIAM NARIVM & aliarum partium.

Sanguinem sistunt Fabaria pulverisata. Coriandrum siccatum.

Aliud.

Lepus in Martio captus, exsic. & pulv. Puluis autem in nasum vel vulnus immittatur.

Aliud.

R. *Pulv. cort. granatorum*
Vitrioli Rom.
Aluminis, ana. Misc.

Sistit sanguinem in naribus & toto corpore.

Aliud.

Stercus suillum recens cum aceto misceatur, & sacculo imponatur; olfaciat patiens.

PRO CATARRHO.

Fumus ſuccini albi vel lintei puri incenſi, item chartæ vel ſulphuris accenſi, præſentaneum deſtillationis eſt remedium. Suffumigia item ex ſiccantibus, vt thure, maſtiche, &c.

Syrupus ad ſiſtendum Catarrhum certiſſ.

R. *Syrup. depapav.*
Diamoronis, an. ℥. ii.
Aq. roſ. ℥. i.
Vini granatorum ℥. ß.
Miſc. f. gargariſma.

In catarrho ſuffocativo exhibetur ceu præſens remedium Aqua ſcabioſæ.

Aliud.

Maiorana bulliat in vino albo; & fumus per tritorium recipiatur in naſum. fundit catarrhum.

Ad rancedinem valent ſaccharum candum, glycyrrhiza, tuſſilago, radix helenii, aniſum, &c.

Inprimis nihil præstantius quàm syrupus de Erysimo Lobelii, qui videatur in ipsius Herbario.

Ad vocem recuperandam.

Brassicæ succus cum modico salis epotus, vel ori infantis instillatus, vocem interceptam in infantibus liberat.

Aliud.

R. Diairis, Diapenidion. an. ℨ.i.ß. passularum, liquiritiæ, succi eius, hyssopi, sem. lini pulv. an. ℥. ß syrupi iuiub. q. s. f. Elect. de quo sume in modum castaneæ, paulatim deglutiendo.

Ad dentium dolorem.

Sub aurem admoueantur vesicatoria.

Pinguedinem ranarum immitte denti.

Aut parum theriacæ cum opio

Peucedanum dentibus impositum perforatis, dolorem protinus solvit.

Aqua vitæ ad dolorem dentium.

R. *Philonii Rom.*
Cort. rad. papav.
Rad. pyrethri
Fol. nicotianæ Indicæ,
Piperis longi,
Sem. hyoscyami, an. ʒ. *iii.*
Opii thebaici. ʒ. *ß.*

Omnia macerentur spatio 24. hor. in ℔. *i. ß.* sp. vini, deinde per B. destilla, & aq. teneatur in ore.

Ad dealbandos & firmandos dentes.

R. *Salis usti,*
Vitri Veneti, an. ʒ. *i.*
Cyperi assi
Cannæ combustæ, an ʒ. *ß.*
Cornu Cerui usti ℈. *ii.*
Corall. albi ʒ. *ß. f. puluis.*
Deinde ablue dentes aceto.

Aliud.

Quod Turqueti esse dicitur.

R. *Marmoris præparati*
Crystalli
Lapidis pumicis, an. ℥. *i.*
Tartari viv.
Ossis sepiæ
Alum. an. ℈. *ii.*
Corall. rub. & alb. an. ℥. *ß.*

M. & adde Cinamomi, caryoph. an. ℈. ß. f. pulvis; vel cum melle & vino f. opiata, valde liquida. Mel erit crudum, non despumatum.

Ad casum Vvulæ.

Ovum recens assatum, per medium scindatur, vnaque medietas calida imponatur vertici vel suturæ coronali.

Aliud.

R. *Carabæ albiss. drag. i.*

Redigatur in pulverem crassiusculum, & per infundibulum fumus ore recipiatur, mane, meridie & vesperi.

Præterea R. fermenti veteris ℥. i. aſperſo carabæ albæ pulvere linteolo inducatur, verticique ad latitudinem manus dimidiæ imponatur, bis in die iteretur.

AD SCROPHVLAS.

R. *Cæpas num. iii. decoque ſub prunis.*
Vitell. ov. n. iii.
Axungiæ porci vel butyri q. ſ. Incorpora. f. Empl.

Aliud.

R. *Mures paruos ſine pilis n. 4. vel 5.*
Lacertas magnas vel parvas totidem.

Ponatur in ol. com. ita vt cooperiantur in vaſe vitreo ad ſolem fortis caloris, & quanto magis ſteterint eò melius; & cum opus eſt, madefiant petiæ cum dicto oleo, & ſuperponantur.

Si Scrophulæ aliis remediis nolunt cedere, confugiendum ad *Cauteria potentialia*: Eligatur autem tale, quod

citò & absque dolore insigni agit, quale est illud *Bartholini*.

R. *Tart. albi usti* (Vveidaschen) *part. i.*
Cinerum ex caulium truncis & tumoribus roboris, an. partes ii.

In s. q. Lixivii saponis Belgici seu nigri, quod primò fit, dissolve; & fiat Lapis s. a. Qui volet, potest addere circa finem decoctionis, opii parum, vel Auripigmenti parum, vel vtrumque. Aut qui vult vt citiùs & fortiùs urat, sed maiori cum dolore, potest addere calcis viuæ plus vel minus.

AD ANGINAM.

Caput viperæ exsiccatum & collo appensum commendatur pro amuleto.

Item: Emplastrum de nido hirundinis.

Item: Rasura dentis apri ℥. j. cum

ol. amygd. dulc. & saccharo in hoc affectu.

Aliud.

R. *Aq. Sempervivi.*
Prunellæ, an. ℔. *i.*
Salis Ammoniaci drag. i. Misc.
f. Gargarisma.

Pulvis.

R. Noctuam unam. Cum pennis comburatur, & f. pulvis, cuius postea modicum in guttur immittatur. Aperit & rumpit apostema mirabiliter.

Emplastrum.

R. Succi bryoniæ, mellis, an. ℥. *iii.* Farinæ sem. lini, fænugræci, frumenti, an. ℥. *ß.* butyri recentis ℥. ii. croci drag. *ß.* f. Emplast. & pone calidum circa collum.

In Dyspnœa & Asthmate.

Prosunt admodum Millepedes, flores Sulph. item quæ fiunt ex radice Aaronis, helenii, & similibus.

Electo opt.

R. Conserv. fl. hyssopi, veron. an. ℥. *i.* Betonic. rad. pimpinel. Enulæ conditæ, an. ℥. *ß.* Agarici tenuiss. pulueris. drag. *i.* Millepedũ, fl. Sulph. an. ℈. *ii.* Extr. cal. aromat. ℈. *i.* tinctur. Croci ℈. *ß.* ol. angel. gut. *v.* Cum syrup. de pulmonaria & melle scillit. an. q. s. f. Electuar.

Aqua.

R. Herb. pulmonariæ, card. bened. hyssopi, piperit. calaminthæ, scabiosæ, capill. vener. Marrubii, Tussilaginis, an. *M. i.* polyp. quercini ℥. vi. aristol. rot. ℥. i. Ireos, sem. urtic. Rom. an. ℥. vi rad. fœniculi, petroselini, an. ℥ ii. lilii conuallii ℥. iii. Enulæ campanæ ℥. viii. Sem. sinapis, nasturtii, an. ℥. vi. Costi drag. v. spicæ drag. x. Bacc. lauri ℥. iv. nigellæ ℥. vi. Incid. gros. Infunde in vini albi. mensuris vi. & macerentur diebus 6. Deinde destilla.

Ad Pleuritidem.

Carduus benedict. & Mariæ pro-

deſt. Item maxilla lucii, dens, apri, virga cervi, & ſimilia. Extractum Cardui benedicti, optimum eſt in hoc affectu.

Aliud.

R. Illam aquam, quæ effluit ex ore equarum, quando ex puro & gelido fonte aquantur. Illam mucoſam effluentem aquam propina patienti.

Aliud.

R. *Nucis myriſticæ*
Flor. biſmalvæ
Viſci querni, an. ℥. ſſ.
Flor. Sulph.
Boracis
Nitri
Oſsis genitalis ceti dentati,
Dentis apri, an. drag. ii.
F. pulv. ſubtil.

Poſt expectorationem materiæ applicetur Vnguentum.

Cumi.

R. *Cumini* ℥. i. *Contunde grosso modo.*

Vnguenti dialthea ℥. ii.

Butyri veteris & rancidi ℥. iii.

Coquantur simul aliquot ebullitionibus, & ex colatura f. Vnguentum, quod applicetur loco dolenti cum folio brassicæ calidè.

Pro Hæmoptoicis & Phthisicis.

Proprietate conferunt Scabiosa & Veronica. Si ex eorum succis syrupi fiant, extracta item. Pulmo vulpis confert. Vinum rorismarini: Medulla crurum vituli, &c.

Ad Sputum sanguinis cum tussi.

Syrupus myrtinus, cum syrupo portulacæ, multum præstat.

Looch Varandæi ad Hæmoptoicos.

R. *Boli armeni,*
Terræ sigillatæ
Coralli vtriusque, an. ʒ. ſſ.
Sacchar. ros. ℥. ſſ.

Cum albumine oui simul agita. f. Looch, quo vtatur cum cochleari frequenter.

Ad phthisin, sequens magno successu exhibitum fuit Neapoli.

R. *Pulpæ caponis*
Pinearum, an. ℔. ſſ.
Plantaginis ℔. i.
Consolidæ maioris
Hyperici
Salviæ,
Dictamni Cretici *albi*
Betonicæ
Violarum, an. ℥. *iv.*
Cinamomi ℥. *i.* ſſ.
Lactis caprini q. s.

F. infusio per biduum. Deinde *destilletur.*

Aliud.

Ad Phthisin.

R. Alkekengi, calendulæ, buglossæ, blit. an. M. i. Bulliant in brodio carnium bonâ ebullitione; & detur brodium ad bibendum post cœnam, quando itur dormitum.

AD EMPYEMA.

Pulv. sem. urticæ ad ℈. *i.* cum syrupo violaceo lambat & paulatim deglutiat.

Aliud.

R. *Rad. graminis* ℥. *iii.*
Acetos. M. ii.
Card. bened.
Scabiosa
Herb. capill. vener. an. M. i.
Passul. mundat. ℥. *i.*
Liquiritiæ ℥. *ß.*
Anisi ʒ. *i.*
Ficuum, num. iii.
4. sem. frig. mai. an. drag. ii.
Flor. cord.
Hyperici, an. M. ß.

F. decoctio in aq. borraginis q. s. ad ℔. i.
Cui infunde
Fermenti panis cibarii ℥. iii.
Coaguli ℥. i. ß.
Syr. ex succo vel infus. papav.
℥. vi.

Pro quinque vicibus vel 6. Discutit, abstergit, per urinas & sudores expellit, defluxiones cohibet, febresque sistit.

Ad affectiones CORDIS, Syncopen, Cardiacam, &c.

In palpitatione Cordis. Galanga è plantaginis succo bibatur. Melissa tam intus, quam extra admota commendatur. Ex cerasis acidis destilletur aqua in B. M. Misce cum succo recenti cerasorum acidorum opt. Conserua florum aquilegiæ, quãtitate castaneæ sumta. Aristol. contritæ drag. i. pulv. Aqua pentaphylli

destillata tribus diebus. Ab infantibus ℥. ʃʃ. ad ℥. ii. ieiun. bib.

Aliud.

R. Nuces avellanas seu Italicas cum corticibus, cum pauco fermento tegantur. Combure in pulverem in fornace figulorum Dosis in pueris ℈. i. ad ℈. ii. In adultis drag. i. in brodio cicerum.

Aliud.

Nobiliss. omnium in Italia ab amico quodam mihi communicatum, pro tremore Cordis.

R. *Cons. rad. buglos. cort. citri, an.* ℥. *ʃʃ.*
Cons. ros. & anthos, an. drag. vi.
Myrob. conditorum num ii.
Cornu Cerui & rasura eboris,
Tinctura corallorum
Lactis Margaritarum, an. drag. i. ʃʃ.
C ♄ *cum sp. Sulph. resoluti drag. i.*
Ambra flava exaltata
Ambra grisea, an. ℈. *i.*

Cum f. q. fyrupi gran. chermes f. opiata cum fp. Vitriol. dulc. Vtere pro potu cum decocto rad. ononidis & aqua mannæ Calabrinæ ℥. ii.

Confectio Alchermes *dulcis* Herculis *Saxoniæ, pro palpitatione cordis & aliis eius affectibus à caussa calida.*

R. Granorum Kermes ℥. iii, bulliant in aq. viol. rof. nenupharis, an. ℥. iv. ufquequo aquæ purpureum trahant colorem. Factâ colatura & expreffione; R. folliculorum ferici inciforum, extractis bombycibus, ℥. iv. Bulliant in prædicto decocto, ufque dum purpur. trahant colorem. Deinde ficcentur in vmbra, mox iterum, fecundò aut tertiò bulliant in eodem decocto. Iterum in umbra ficcati infundantur per horas 24. in fucci pomorum dulcium & rofarum, an. ℔. *i.* ʃʃ. Deinde poft infufionem bulliant in eodem deco-

cto, usquequo decoctum purpureum accipiat colorē à serico. F. expressio. Colaturæ adde sacchari fini ℔. i. ß. Bulliant simul ad crassitiem mellis. Deinde sublato decocto ab igne, dissolve in eo adhuc calente ambræ griseæ opt. incisæ ℥. ß. & post dissolutionem iterum ponatur ad ignem & addātur hi pulveres; santalorum rubrorum, citrinorum, flauorum, nenupharis, violarum, ros. margar. præp. rasuræ eborias, ossis de C. C. fragment. hyacinthi, smaragdi, sapphiri præp. coral. rub. an. ʒ. i. sem. oxalidis ʒ. ii. moschī opt. ℈. i. M. f. conserva.

Confectio Alchermes amara eiusdem, pro palpit. & aliis cordis affect. à caussa frig.

Differt à priori speciebus tātùm & quantitate moschi. Nam loco specierum frigidarū ponuntur hæ. R. Cinamom. garyoph. nuc. mosch. zinzib. zedoar. galangæ, Cardamomi, spic.

ſtyrac.calam.croci,xylaloës,an. ℥ j. ocymi garyophyllati ʒ.iii.moſchi ʒ.i. Miſc. f. Conſerva. Doſis vtriuſque à ℈.i. ad ʒ.i. Datur horis 2. aut 3. ante cibum.

Aqua Cordialis eiuſdem, in febribus malignis.

℞. Succorum borraginis, bugloſſæ, meliſſæ, biſtortæ, tormentillæ, verbenacæ, oxylapathi, acetoſæ, rutę capraiæ, myrrhidis cyani & mai. min. roſar. calendulæ, limonum, citri, an. ℥.6. pimpinellæ, ſaxifr. pentaphylli, an. ℥.iii. Aceti vini albi ℔. i. Sem. portulacæ, fl. nympheæ, an. drag. ii. ſem. citri ℥.ß. terræ Lemniæ, Sileſiacæ, Samiæ, an. ℥.i.ß. trium ſantalorum drag. vi. margar. præp. cum acido citri drag. iii. Infundantur ſpecies in ſuccos, & ſemper maceratio f. per tres dies loco tepido. Deſtilla alembico vitreo. Deſtillatus liquor conſervetur in vaſe vitreo. Doſis ab ℥.ß. iii. ad ℥. iii. vna aut duabus horis antę cibi ſumtionem.

Præ-

Praeseruativum in Peste.

R. Fol. rutæ ℥. ß. Ficuum ℥. *ii.* Bacc. iuniperi ℥. *i.* ß. Nucum mai. ℥. *i.* Acet. vini ʒ. ii. ß. Miſ. in modum elect. ſumat ieiunus iturus in aërem quantitate caſtaneæ.

Aliud.

R. Arſenici cryſtallini ʒ. i. Caryoph. ℈. i. croci ℈. ß. Sem. pæoniæ, Zedoar. drag. *i.* *ſſ.* Zingib. drag. ii. baccarum lauri drag. iii. maſtiches gr. iv. myrrhæ gr. iv. nucis moſch. drag. i. ſem. rutæ ℈ i. Moſchi gr. ii. F. groſſus pulvis, interbaſtatus pro regione cordis.

Electuarium prophylacticum in peste, Bartholini.

R. *Rad. Imperatoriæ*
Angelicæ
Granorum iuniperi, an. drag. ii.
Sem. card. benedicti
Acetoſæ, an. drag. i. ſſ.
Boli præparati cū ſucco citri ℥. ſſ.
Raſuræ C. C.

Diamarg. frig. an. drag. i.
Theriacæ vet. opt.
Mithridatii, an. ℥. i.

Cum syrupo de acetositate citri f. Electuarium.

Puluis contra Pestem præservativus.

℞. *Rad. tormentillæ*
Diptamni albi recent.
Boli Armeni
Margarit.
Sandalorum rub.
C. C. usti
Aristoloch. rotundæ, an. ℨ. i.
Camphoræ drag. ß.
Sacchari albiss. drag. ii.

F. pulvis subtilis, de quo sumatur drag. i. pro vice, cum drag. i. theriacæ, aut aq. acetosæ ℥. iv. Misc. & da ieiuno 2. horis ante cibum.

Elect. Cordiale roborans Cor & vires.

℞. Sacchari ros. viol. borrag. bu-

glos. an. ℥. ß. terræ sigillat. boli Armeni, an. ℈. ß. gemmar. elect. de gemmis, an. ʒ. ß. spec. triasandal. ℈. ii. fol. auri num. vi. Syr. de acetos. citri q. s. F. Electuar.

Hæc quæ hactenus à nobis dicta sunt, contra pestem & venena prosunt, vti & Theriaca & Mithridatium, quæ tot ingredientibus à veteribus donata sunt. Quod si unum aut alterum sumerent, effectus non minùs quàm ante sequeretur; imò feliciùs. Ita videmus successum meliorem contra venena ex simplici præparatione serpentium & viperarum, quam vel ex Theriaca, vel Antidoto magna Matthioli, quam centum sexaginta plus minus ingrediuntur species. Mirum est, viros doctos non considerare, confusionem magnam fieri ex tot specierum commixtione & bellicosam perturbationem. Miscent omnia, quæ legerunt audiveruntque contra pestem valere vel cor confortare; licet ali-

qua frigida sint, aliqua calida; humida alia, alia sicca; contra propriorum præceptorum tenorem, vti in Antidoto magna Matthioli videre licet, ubi ferè cœlum terræ miscetur. Talis quoque compositio instar Theriacæ habetur Neapoli, instar magni secreti, & magnis sumptibus ibi dispensatur. Vltra centum & sexaginta ingredientia habet, magna confusione congesta. Sed hic Italorum mos est, uti & aliorum Humoristarum in Germania receptas scribere plurium specierum. Quas quidem non damno, cum intra mediocritatis terminos se continent; verùm cum ad tam magnum accedunt numerum, quis non meritò rideat? Hæc pauca interfari hoc loco libuit. Nunc quia contra pestilentem febrem remedia dedimus, alias etiam abigere vt doceamus brevissimè pro more nostro, consequens est.

Ad febres omnes in genere.

℞. Aquæ fontanæ ℔. i. mellis

cochl. i. In cantharo pone ad cumulum formicarum, vsque ad superficiem canthari. Aperiatur & intrabunt formicæ inhærentes melli in magna quantitate. Deinde concludatur cantharus; simulque destillentur. De illa aqua bib. cochl. medium plus minusve pro viribus patientis: & vomitus provocabitur; quo multi liberati sunt.

Aliud quod præservat.

Cum horrorem sentis vel simile quid, ut à febre aliqua metus sit; capias statim Rad. tormentil. drag. i. pulveris. theriacæ bonæ drag. i. Aquæ tormentill. ℥. ß. Acet. vini drag. ii. Misc. benè. Bibat uno haustu. Sudet deinceps per tres horas. Prob. Valet etiam in peste, sudore Anglico, &c.

Ad Tertianam.

Teratur Apium, silvestre. Lige-

tur super pulſ. manuum, ſtomacho ieiuno die acceſſionis, & ieiunet ad alium diem.

Aliud.

R. Sem. abſinthii ʒ. i. Bibat in aq. hordei ieiuno ventriculo ℥. horis ante prandium. Si non procedat, reiteretur.

Ad Quartanam.

Suſpendatur de collo avellana, cui incluſa aranea magna, & liberabitur.

Aliud.

R. Rad. acori, acetoſ. lupul. borrag. ſcolopend fol. chamædryos, agrimon. abſinthii, an. M. i. Marrubii, Card. bened. Matriſil. an. M. ß. Adde vini q. ſ. & coque ad conſumptionem duarum partium. Prob.

Ad Mammillarum affectus.

Ad habendam Lactis abundantiam.

Da herbam fœniculi decoctam vino vel Lacte, & abundabit Lacte.

Ad abſcindendum Lac.

R. Rutæ ſiccæ, ſem. agni caſt. an. ʒ. ii. Totum puluериſatum cum aqua cymini bibat.

Ad duritiem mammarum.

Androſæmi folia imponantur.

Aliud.

R. Sem. lini ſubtiliter piſta in mortario, & tranſmitte.

Poſteâ R. Lactis caprini q. ſ. vt f. debita decoctio in modum emplaſtri.

Ad mammillas vlceroſas & cancroſas ob lactis redundantiam.

R. Bufonem craſſum occiſum quocunque modo, & tali pondere cancros vivos. Simul pone in olla vitreata & benè operculatâ, ita vt in medio tantùm foramen exiguum relinquatur. Vrito ſuper prunas mediocri calore non intermiſſo, hocque cinere utitor.

AD VENTRICVLI affectus.

Ventriculo prosunt, Absinthium, Zingiber, Myrobalani, Cinamomum, & infinita alia calida. Item pelliculæ ventriculorum gallinæ internæ, &c.

Ad corroborandum ventriculum.

R. *Myrobalanorum chebulorum*
Caryoph.
Rhabarb. optimi
Mastiches, an. ℥.*i.*
Vini Malvatici mens. *i.*
Destilla s. a. in B. M.

Vnguentum ad frig. ventriculum tardius concoquentem & flatibus multis obnoxium.

R. *Ol. absinthitis*
Nardini, an. ℥.*ii.*
Galangæ
Garyoph.
Mastiches
Cyperi, an. drag. ii.

Cumini
Flor. rorismarini, an. ℥. i.
Ceræ q. s. F. Vnguentum.

Confectio ad stomachum calidum & debilem.

R. *Sandalorum omnium*
Spodii
Ros.
Corall. rub. an. drag. ß.
Margar. & gemm. an. ℈. *ii.*
Cort. citri cond. drag. ii.
Pulv. pellicul. vētr. gallin. ℥. *iii.*
Cinamomi ℥. *ß.*
Sacchar. q. s.
F. Elect. cum aq. ros. Dos. ℥. *iii. vel iv.*

Ad nauseam pragnantium tollendam.

R. Aq. Cinamomi ℥. iii. ol. vitriol. bene præp. gut. iv. Syr. de mentha ℥. i. ol. Cinamomi gutt. ii. M. detur.

Confortans & preseruans nauigantes, & alios à nausea & vomitu.

Ita præscripsit Penotus.

R. Salis nitri, salis fusi, salis gemmæ, an. ℥. i. galangæ, maceris, cubebarum, an. ℈. i. f. pulv. Dos. est gran. iv. manè ieiuno stomacho.

Sed verior descriptio est hęc quæ sequitur.

R. *Salis nitri*
fusilis, aut eius loco Sulph. opt.
gemmæ, an. ʒ. *i.*
Galangæ
Mastiches,
Cubebarum, an. ℈. *i.*

Misce, f. puluis tenuiss. Dos. gr. iv. Manè sumatur ante cibum cum opt. vino. Nauigans in mari si usus fuerit, non evomet. Præterea stomachum confortat, digestionem iuvat, & à putredine præservat.

Aliud.

R. Vini Malvatici ℥. vi. ol. Vitriol. Rom. gut. vi. Dilue benè. Huius capiat singulis diebus mane ℥. i. Vomi-

tum ſiſtit, ventriculum confortat, &c.

Ad ciendum vomitum.

Hoc faciunt, ſuccus radicis noſtratis Iridis, Elleborus uterque, balanus Myrepſica, ſambucus, ebulus, lathyris, eſula, &c.

Aliud.

R. Calcanthum. Diſſolve in aqua; quæ poſtea evaporanda. Quod in fundo erit, propinabis ad gr. ii. cum conſ. roſ.

Aliud.

R. Salis Vitriol. gr. 7. vel 8. Diſſolve in liquore congruo, vino vel iuſculo, &c. Propina.

Vnguentum vomitum prouocans.

R. Succi ellebori & eſulæ, vel pulv. eorum cum felle taurino & albumine ovi. Miſc. quo ungatur ſuper umbilicum venter; & vomet.

Ad oxyreuma Sodt dictum.

R. Cretæ albæ, nucis mosch. an. drag. ii. Croci ℈. ß. sacchari q. s. Dissolv. cum aq. menthę. f. Rotulæ.

Ad *singultum.*

Oleum ocymi cum vino sumptum prodest,

Castoreum cum succo mentæ in potu tepido datum, & benè mistum.

Ad obstructiones Epatis, & Icterum.

Prosunt & deoppilant, Agrimonia seu Eupatorium, cuscuta, &c. Prosunt Limatura chalybis & fæcula radicis Aaronis; Lupulus, Endivia, Epatica, &c.

Aliud.

R. *Summit. lupul.*
Eupatorii
Endiviæ
Rosar.
Cuscutæ
Epaticæ

Passul. Corinthiac. an. M. i. vel P. i.

Coque in sero lactis. Epar calidum temperat, purgat sanguinem, obstructiones aperit; icterum, hydropem flatuosum, laterum punctiones, renum obstructiones, &c. tollit.

In contumaci obstructione, jecoris, lienis aut vesica fellea.

R. Limaturam chalybis (in diebus canicularibus optimè præparatæ ex aceto acerrimo; in quo sint decoctæ radices altheæ) ℔. j. pulv. anchusæ, C. C. agrimoniæ, ceterach, fumariæ, parietariæ, an. ℥. j. Cinamomi drag. j. vini ℔. xii. F. infusio & detineatur radiis solaribus 8. dies. Dosis ab ℥. j. ad ℔. ß.

AD ICTERVM.

Peculiariter conducunt Amara, Radix chelidon. minoris, allium, abrotanum; lapis natus in vesica fellea tauri, stercus anserinum, gallinaceum, &c.

Aliud.

R. *Abrotani M. ʃʃ.*
Vini ℔. *iii.*

Coque ad tertias. Bibat inde 6. dies.

Aliud.

R. *Marrubii* ℥. *ii.*
Lupul. ℥. *i.*
Rad. bugloſſ.
Enulæ campanæ
Eupatorii, an. ℥. *ʃʃ.*
Rhabarbari ʒ. *i.*
Ligni aloës ʒ. *i. ʃʃ.*

Bulliant omnia in ℔. iii. vini albi generoſi ad conſumptionem tertiæ partis. Quod ſupereſt, coletur ſine expreſſione. Cuius quolibet mane exhibeantur ℥. iii. cum ʒ. iii. ſac. albi contriti.

AD HYDROPEM.

Proſunt peculiariter, Iris, ſambucus, ebulus, ruta, endiuia, braſſica marina, tartarus, &c. Inprimis commendo extractum ex Iride.

Aliud.

R. *Vincetoxici* ℔. *i. aut minus.*
In vino macera per noctem. Coque ad tertias. Manè bibat bonum haustum, & sudet.

Aliud.

R. Summitatum & flor. pontici absinthii ℔. i. Misce cum saccharo. Dosis ℥. ß. ante prandium. Vtere frequenter.

Hydropis perfecta Cura.

R. Succi recentis rad. iridis & ex cort. viridi med. sambuci, ana cochl. i. Propina in vulgari aqua semper post tres vel quatuor dies. Hoc pellit alvum fortiter. Ad relictos tumores circa genu, pedes, *&c.* impone folia cardui maioris, id est, bardanæ; extrahet aquam.

Al. Theoph.

R. Salis absinthii ℥. i. zingiberis parum. Imbibatur cum oleo salis, & f. electuarium, ex quo quotidie dabis gr. 3.

AD LIENOSOS.

Hîc prosunt : Scolopendrium, cuscuta , cynoglossa , tamariscus, asparagus, cappares, filix, splen bovis, &c.

Pilulæ Riuerij ad hos affectus.

Quercetanus quidem in sua Pharmacopœa pilulas Riuerij videtur describere. Sed vera earum descriptio , quæ hactenus non est edita, hæc est.

℞. *Gummi Ammon. bdellij elect. an.* ℥. j.

Dissolvantur in aceto scillitico, & per pannum rarum traiiciantur , & adde mastiches, benjoini, myrrhę, an. drag. iii. aloës non lotæ ℥. ß. Croci drag. ii. ß. Salis Absinth. drag. i. ß. Omnia ex arte præparata incorporentur cum syrupo de absinthio. F. Massa, quæ conservetur in aluta madefacta oleo anisi & fœniculi. Notandum autem ante harum pilularum usum præcedere debere clysteres & fomentationes supra locum affectum

splenis:

ſplenis: Continuarique etiam poſt vſum pilularum, vt hac ratione dometur materia. Poſtea ad confortantia, tum viſcerum, tum capitis veniendum, methodo legitimâ procedendo ad ſanitatem perfectam.

AD CALCVLOSOS.

Infinita ſunt quæ urinam cient, & calculum expellunt. Nos præcipua aliqua in medium adferemus.

Corymbi hederæ conquaſſatæ drag. j. pond. in vino pot. Oſſicula Meſpilorum vel Perſicorum contrit. drag. j. pondere in vino albo, cui incocta ſit radix Petroſelini, Radix reſtæ bovis, ſaxifragia, parietaria, &c. optima ſunt.

Aliud.

Ol. carab. albę 3. guttę in mediocri hauſtu vini albi calefacti, optimè priùs cum oleo commixti, eſt probatiſſ.

Aliud.

Mandibula Lucii tuſa & in pulverem redacta, ſi aurei pondere cum

vino sumatur; in renibus & vesica calculi franguntur.

ALIVD.

Probatiss. Friderici I. Regis Daniæ.

Tere saltem leporis, pupillas lucii piscis, & oculos cancri. Da cum aceto.

ALIVD.

Ducis Borussiæ Alberti.

R. Ossium dactylorum, ceterach, an. ʒ. ß. succini albi ℈. ß. Misc. Detur cum aqua, aut vino cerasorum.

Præstans & mirabile.

R. Baccarum iuniperi ℥. ß. Iniice in vitrum aquâ ardenti plenum, ita ut baccæ eâ integantur. Vitro benè obturato stent in infusione per quatriduum, commoto subinde vitro, coletur forti expressione; cui aliæ baccæ recentes infundantur, & ipsæ quatriduum macerentur ut supra: hocque

tertiâ vel quartâ vice repetatur. Vinum inde expressum optimum reseruetur. Cuius cochlearia duo albo vino permista tepidè bibantur. Post insessum ex malva & chamæmelo paret, in quo sedeat per horã (caput, facies & nares aquâ ros. irrorentur, ne in syncopen cadat) vel quousque calculus excernatur; sed cavendum ne mox à cibo sumpto eo vtatur.

Aliud.

Aqua veronicæ quæ prima vice exstillat, iterum fæcibus superinfundatur, & secunda vice destilletur, vt saporem acquirat lixivii, cuius sume haustum cum saccharo.

Ad Diabeten.

Valet emplastrum ex milio & aqua hordei vmbilico impositum.

Puluis pro mingentibus inuoluntariè.

R. Stomachorum gallinæ præ-

par. ℥. i. cineris erinacei combusti ʒ. iii. Conterantur omnia. F. pulv. Dos. drag. i. cum vino quando it cubitum.

Ad dolores Colicos & Iliacos.

Ponatur magnes super vmbilicum, & statim cessabit dolor. Valent præterea Laudanum aliquod opiatum, oleum ceræ, &c. Extrinsecus fiat inunctio ex oleo Philosophorum vel succini. Item quinta essentia corallorum. Spiritus terebinthinæ, flores ♁ ij. &c.

Electuar.

R. Theriacæ opt. ℥. i. castorei, pip. longi, an. ℥. ß. opii ℈. i. M. accuratiss. & fiat elect.

Ad fluxus ventris.

In diarrhœa & dysenteria. optimum est in die ter, dare ex Cr. Mart. singulis vicibus gr. 10. cum succo prunorum siluestrium.

Aliud.

R. Hepar lupi, Mithridat. an. ℈. i.

*M*agiſt. Corall. boli Armeni, C. C. uſti, maſtiches, an. ℈. ß. Aq. tormentill. ℥. iii. cichorei ℥. ii. Mivę cidoniorum ℥. i.

Ad Dyſenteriam.

R. Vitell. ovorum coctorum n. 20. nucis moſch. ℥. ii. vini rubriſtyptici q. ſ. Infunde ſ. a. F. deſtillatio per B. Doſ. ℥. ii.

Ad Lumbricos.

Mercurius & res Mercuriales hoſtes ſunt lumbricorum & corruptionum. Valent etiam amara omnia, vt Abſinthium, &c. Item f. emplaſtrum ex hiera picra.

A*d vermes puerorum.*

R. ☿. crudi ℈. i. Propinetur per ſe, vel in aq. portulacę ℥. iv. Fortiter agitetur in phiala vitrea; poſtea aqua ſeparetur & propinetur.

A*d Hæmorrhoides.*

Eorum dolorem ſedant; furfures tritici cum floribus verbaſci in ſacculo cocti & loco dolenti applicati.

Balsamum Sulph. in hæmorrh. cæcis & dolentibus opt. est.

Aliud.

R. *Pingued. gallinæ ℥. ß.*
Pulp. pomi cocti sub cineribus ℥. i.
Croci oriental. ʒ. ß.
Vnguenti populei ℥. ß.
Vitell. ovi. num. i. F. Linimentum.

Ad Hernias.

Iuvant, Pyrola, Perfoliata, Consolida, Herniaria, &c. omnia quæ validè adstringunt, exsiccant & consolidant.

R. Pyrolæ, Consolidæ Saracenicæ, an. M. i. Coque in vini boni ℔. iii. Bib. ieiuno stomacho, per mensem. Deinde R. sevi cervini, resinæ pini, an. ℥. i. Ceræ ℥. ß. M. f. emplast. & impone.

Aliud.

R. Glutinis piscium ℥. iv. In-

cide frustatim, & pone in ℥. iii. acet. rubei, ol. Matrisilv. ℥. iii. per diem & noctem. Postea liquefiant ad ignem. Cola. In colatura adde pulv. seq. ℞. Thuris, mastiches, boli Armeni, sang. draconis, tragacanti torrefacti, balaustiorum, farin. fænugræci, an. ʒ. ſſ. Misc. simul benè, & fac ceratum in bona forma.

Eiusmodi Cerata & emplastra infinita fieri possunt ex adstringentibus, consolidantibus, &c. Verùm si inveteratus est morbus, frustra tentantur omnia per eiusmodi remedia quæ in superficie hærent. Raro etiam per potiones vulnerarias. Sed ex fundamento curantur per artem Chirurgicam. Hodie usus est sectionis apud Chirurgos & testis exemptionis, &c. cum summo dolore, hæmorrhagia, læsione generationis, &c. Sed meliùs curarentur per artificium illud Chirurgicum, quod novit Cl. V. Casp. Bartholinus, absque sectione, dolore, hæmor-

rhagia: absque exemptione testis vel læsione vasorum seminalium aut ipsius etiam generationis, absque ulla etiam recidivâ.

Ad Stranguriam, & Ischuriam.

Baccæ lauri statim iuvant.

Aliud.

R. Herbarum & summitatum anethi, an. M. ß. F. decoctio. bibat.

A*liud.*

Cancer vivus in mortario cum est tusus, affunde vinum. Cola, propina. Misce potui sem. raphani, apii, petroselini, & persicor. nucleorum.

A*liud.*

R. Tres nucleos avellanę mundatos & contusos. Bibat cum aqua pura.

Syrupus ex succo portulacæ & herba millefolii, statim iuvat.

Ad

Ad mictionem sanguinis, Dænij.

R. *Veronicæ*
Salviæ minoris
Matrisilv. an M. ſſ.
Gland. ʒ. i.
Acaciæ ʒ. ii.

F. decoctio ad ℔. i. Colaturæ add. Mellis opt. q. ſ. pro mediocri dulcore.

Ad ardorem Vrinæ.

Valet portulaca, plantago, lactuca, &c.

R. Aq. plantag. portulacæ, an. ℥. ii. Mucilag. ſem. pſyllii, tragacan. extr. cum aq. nenuph. an. ʒ. ii. ſſ. Miſc. F. iniectio.

Ad Gonorrhœam.

R. Terebinth. in aq. malvarum ter lotæ ʒ. ii. Sume in vitello ovi vel aliter.

Aliud.

R. Menthæ ſiccæ, ſem. lactucæ, an. ℥. ii. agn. caſti, rad. diptam. Cre-

tici, fol. eiusdem, ireos flor. an. ℥. i. ß. Sacchari ℔. ß. Terebinth. ℥. iv. vini opt. ℥. xx. F. destillatio s. a. Vtatur 3. cochlear. manè ante pastum.

Ad impotentiam & læsam virilitatem.

Valent eruca, satyrion, vrtica, pastinaca, stinci, &c.

Iulii Casserii Placentini morsuli pro impotentibus.

℞. *Sem. Erucæ*
Vrticæ
Anisi,
Fœniculi
Pastinac. an. drag. ß.
Far. cicer. alb. ℥. ß.
Nucum pinearum
Amygd. dulc. an. drag. ij.
Extremitat. stinc. drag. i.
Cinamomi
Galangæ
Garyophyllorum
Cardamomi

Croci
Piperis, an. ℈ ii.
Diasatyrii drag. i. ß.
Moschi.
Trochisc. de gallia mosch.
Ambrae griseae, an. gr. v.
Sacchari dissoluti in aq. ros. q. s.

Misce, & contusis contund. f. morsuli in vino albo odorato, ad ℥. i. pro una vice sumat.

ALIVD.

Ad prouocandum coitum.

R. Lactis vaccini noviter mulsi pinguis vaccae ruffae & iuvenculae ℔. ii. Tereniabin granosum & album ℔. ß. In lacte pone ad ignem. Coque donec ad modum mellis inspissetur, & de eo semper manè capiat ℥. i. vel plus ieiunus.

Ad Vteri strangulatum.

Daucus masticatus statim iuvat.

Aliud.

Inunge ventrem oleo succini.

Aliud.

R. Cumini ʒ. i. ß. Sume in aq. melissæ vesperi & manè. Item ol. citri vel limonum in aq. melissæ.

Aliud.

Bulbo allii conciso adde fellis bubuli ℥. iv. Calef. in cineribus, & calid. expresso succo, umbilicus, nares, manuumque arteriæ inungantur.

Aliud.

Capilli patientis suffumigati excitant patientem.

Aliud.

Tali leporini calcinati ℈. i. exhibe in aq. pulegii.

Ad Vteri procidentiam.

Prosunt & hic adstringentia omnia, consolidantiaque: ut bolus, terra sigillata, &c.

Emplastrum Saxoniæ.

R. *Farin. volat. molend.* ℥. *vi.*
Fuliginis furni ℥. *iii.*

Amyli, tragacanthi, gummi A-*rab. an.* ℥. ß.
Boli Armeni, *terræ sigill. sang. drac. an.* ʒ. *ii.*
Album. ovorum num. x.
Succ. plantag. polygoni, portulacæ, consol. an. q. s.
Misc. f. emplastrum.

Ad Mensium suppressionem.

Prosunt hîc, Sabina, Artemisia, Origanum, Pulegium, Marrubium, &c. Saccharum buglossatum mirè retentos menses aperit.

Aliud.

R. *Succum sabinæ* ℥. *ii.*
Cinamomi ʒ. *ii.*
Croci gr. 4.
Aq. raphani ℥ *ii.*

Misc. De hoc bibat itura cubitum

Prosunt maximè, sal chelidoniæ, sal fœniculi, & sal valerianæ.

Ad menſes immodicos & fluxum album.

Cinis ranæ magnæ geſtatus prohibet fluxum.

Bibat aq. papav. rubri drag. i. ß. Valet item ſuccus Tormentillæ, vinum rubrum cum maſtiche. Tinctura Corallorum.

Aliud.

R. Turturem impletum maſtiche, furno impone, donec comburatur. Huius pulveris drag. i. aſſumat cum aq. conuenienti.

Aliud.

R. Maſtiches gr. 30. Decoque in ℔. i. aq. Iſtius decoctionis ℥. vi. dentur ſingulis diebus in diluculo ad dies 10. Opt. eſt remedium in humidit. alba.

Item decoctum toriſmar. valet.

Aliud.

Succum millefolii per alembicum deſtilla. F. aqua cum ſyrupo myrtino

vel rof. ℥ i. ſſ. Huius aquæ ℥. iii. dantur factis purgationibus. Removet omnem fluxum à matrice, maximè album.

Ad conceptionem.

R. Sevi capræ, piſcis bovis agreſtis an. Tere & in lacte recenti bulliat, & de eo mulier per ſeptem noctes continuas bibat totum, ceſſantibus menſtruis. In iis autem noctibus fugiat congreſſum. Poſtea verò ſi coëat, concipiet. Hoc medicamentum mulieres Indicæ probavere multum iuvare ad conceptionem.

Medicina Indica ad gignendos gemellos.

R. *Lactis fœminæ*
Aſinæ
Camelæ, an. partes æq.
Zingib. triti & cribellati parum.

Hoc ponatur ſuper lacte per diem & noctem. Poſtea agitetur, quod ſupernatat, accipiat, & de eo mulier intus & extra vulvam for-

titer inungat in diebus menstruosis, & in horis coitus; & gemellos concipiet.

Ad prohibendum ABORTVM.

Imminentem abortum prohibet Rad. Eryngii veri, emplastri modo apposita ventri paulò sub umbilico.

A*liud.*

R. Pelliculas ex ventriculis gallinarum extractas, tritas, aliquot diebus manè floreni unius pondere cum vino ieiunè sumant. Hoc certissimè abortum prohibet.

Aliud.

R. Conser. rosar. bugloss. borrag. an. ℥.ß. Diamarg. ℈.iv. Margar. ʒ.ii. fragment. lap. pretios. ℈. iii. Coral. rub. ℈. ii. F. mistura.

Ad partum facilitandum, secundinas retentas & fœtum mortuum eiiciendum.

Partum facilitant Ætites lapis, exu-

viæ serpentum, Diptamnus albus, Extractum croci, Aqua cinamomi, &c.

R. Pulv. Diptamni albi ʒ. i. cum aq. Cinamomi & aq. vitæ, an. ℥. ß. Propinetur parturienti.

R. Boracis officinarum ℈. i. Da cum decocto Matricariæ, sabinæ aut simili.

Aliud.

R. Cinamomi, croci, boracis ℈. ß. Detur ex aqua artemisiæ.

Aliud.

Artemisia rubra cocta cum sem. lavendulæ in cerevisia expellit fœtum & secund. Si addatur radix Artemisię, adeò efficax fit, ut etiam mortuum excludat, si non ritè ad exitum dispositus sit.

Aliud.

R. Diptamni albi ʒ. iv. Croci ʒ. i. F. pulvis. Cum ʒ. iii. calefiat aqua simul cum pulvere, & detur.

Aliud.

R. Maxill. lucii, facchari, an. ℥. i. lap. specularis, macis, an. ℥. ß. sint trita. Dos. drag. ii.

Aliud.

Testiculi equi frustulatim concisi in furno siccentur, de polline siccatorum ad secundinas retentas in iure quodam bibunt.

Aliud.

R. Confectionis Alkermes, pulv. testicul. equor. an. ℈. i. boracis, trochisc. de myrrha, an. ℈. ß. castorei ℈. i. cum aq. artemisiæ f. pilulæ.

Ad podagricos & quouis modo arthriticos.

Prosunt Hermodactyli, Iva arthetica, Betonica, &c.

Electuarium arthriticum Turqueti.

R. *Hermodactylorum*
Diagridii, an. ℥. i. ß.
Costi

Cumini
Zingiberis
Caryoph. an. drag. ʃʃ.
F. pulvis, cribretur. Cum triplo mellis f. Electuarium.

Aqua Antipodagrica Thomæ Tantini.

R. *Cinamomi ℥. i. ʃʃ.*
Nuſcis moſch. ℥, i.
Maceris drag. ii.
Galangæ ℥. ʃʃ.
Garyoph. cinamomi, an. ℥. ʃʃ.
Croci drag. i.
Moſchi gr. xv.
Perl. prap.
Corall. prap. an. drag. i.
Olei ſuc. drag. ii.
Aquæ Lavend.
Cinamomi
Olei ſpicæ nardi
Iuniperi, an. ℥. i.
Aquæ roſ. ℥. ii.

Contundantur contund. in pulverem, coniiciantur in lagen. ſtan-

neam 4. menſ. capacem. Affunde menſ. i. S. V. In cinere leni inſimul putreſcant ad 3. hebdomad. Deinde menſtruum coletur per linteolum. At fæces ſpecierum ex ollula ad ignem in cineres vrantur, & cinis eidem priori menſtruo iniiciatur, & digerantur atque immacerentur. Tandem ſine fæcibus per linteum tranſmittes, & diſtillabis in B. M.

Balſamum mitigans podagram primò eius ſucceſſu.

R. Maſtiches, olibani, myrrhæ, ammon. bdellii, opopon. mumiæ, an. ℥. ii. tart. ℥. i. ß. vitriol. ℔. i. mellis ℔. ii. Aq. vitæ ℔. iv. Deſtilla per alembicum. Cum autem malum ingruit, locus penna aſpergatur, & quieſcat æger.

Ad Pod. frig. expert.

R. Catum rubrum & abſcinde caput: cum viſceribus minutim inciſum & lotum: Anſerem pinguem

optimè deplumatum. Pone frusta cati in ventrem anseris, & in veru ad ignem dum torrentur, excipiatur pinguedo tota in vase terreo; quâ vnguntur iuncturæ ad ignem leniter.

Ad luem veneream.

Prosunt Guaiacum, sassafras, sarsaparilla. Inprimis & ante omnia Mercurius & quæ ex eo fiunt, ut Aquila alba, Mercurius vitæ, &c. nec tantùm ad hunc morbum, sed etiam ad Lepram, podagram, &c.

In lue venerea vsitata est decoctio Guajaci aliquot septimanis bibita. item inunctio Mercurialis.

Pulvis probatiss.

R. *Salsæparillæ* ℥. *xi.*
Senæ oriental. ℥. *iii.*
Rhabarb. elect. ʒ. *iii.*
Zingib. ʒ. *i.*

Omnia pulverisentur subtiliter, & per setaceum traiiciantur. Dos. ʒ. ß. cum vino vel iure. Pro præserva-

tione usurpari potest bis in hebdomada, temporibus congruis, & factis purgationibus vniuersalibus.

Vinum sanctum ad omnes morbos frigidos, paralyticos, cacochymicos, & maximè ad Luem ♀ inueteratam.

℞. *Vini albi opt.* ℔. *xv.*
Ligni Guajaci recentis,
Salsaparillæ, an. ℥. *ii.* ʃʃ.
Folia senæ mundatæ ℥. *iii.*
Polypodii quercini ℥. *ii.*

Omnia conquassata simul infundantur in matratio vitreo. Digerantur in fimo 24. horas. Ex hoc singulis diebus manè ℥.viii. & sero ante ingressum lecti tantundem capiat. Exerceatur validè. Nec est opus, vt semper domi in claustro hæreat.

AD VLCERA.

Aqua vitæ in omnibus vlceribus detergendis & glutinandis mirabili experimento valet.

Aqua sanans radicitus.

R. Aq. rosſ. ℥. *i. ſſ.* ☿ ♎ : i quantitate piſi. F. lotio. Poſtea cum emplaſtro de minio curetur.

Ad ulcera crurum.

R. Lixiuij antiqui q. ſ. in quo pone ſalis & aluminis roch. an. ℥. ii. Salviæ pug. x. Bulliat donec Salvia fuerit cocta, & fac balneum mane & ſero per 8. dies. Deinde cum linteolo exſiccentur crura, & ſuperponatur hoc vnguentum.

R. *Minii*
Maſtiches ʒ *i.*
Aqua vitæ
de Camphora, an. ℥. i.

Miſc. omnia ſimul. Deinde madefiant petiæ, & ſuperponantur per 8. dies.

Ad Cancrum.

Ex Arſenico quæ fiunt vide ſupra lib. tertio.

Ad præcautionem & curationem Cancri.

R. Millepedes lotos in vino albo q. s. Siccentur in furno, & pulverif. R. dicti pulv. ℥. ii. spec. diamarg. frig. vel diarrh. abb. & triansantal. an. ʒ. ii. sacchari rosati quadruplum omnium. Capiat cochl. i. magnum post vsum pilularum conuenientium; Item succo lappæ minoris lauetur ulcus aut Cancer, ne crescat, impediet.

Ad Cancrum pulvis expert.

R. Arsenici pulverif. ut alcool, part.i. rad. Aaronis pulverisatæ part. iii. fulig. camin. parum. Misc. exacte, donec prædicti pulveres fiant grisei. Quo vetustior pulvis, eò melior.

Ad Fistulam.

R. Rad. *Valerianæ*
Tormentillæ
Garyophyllat.

Herb.

Herb. *Betæ rubræ*
Helxines rub.
Parietariæ
Galangæ
Zedoariæ
Baccarum lauri, ana.

Coque in vino una & altera ebullitione. Deinde quotidie exhibeatur patienti bis, ter vel quater cochl. i.

Ad vulnera.

Potio vulneraria. R. Centaur. pyrolæ, saniculæ, betonicæ, an. M. i. Consol. regalis M ß. Agrimon. M. ii. Coque in vino.

ALIVD.

R. *Rad. Angelicæ ℥. ß.*
Mumiæ ℥. i.
Spermatis ceti ʒ. ii.
Iuglandium ℥. ii.
Consol. sarracenicæ M. ii.
Cyclaminis ℥. ii.
Pyrolæ utriusque, an. M. iii.
Vini q. s. & aquæ tertiam partem. Coque in canthar.

Aliud.

R. *Granor. Iuniperi tusorum* ℔. *iii.*
Pyrolæ vtriusque, matrisilv. rad.
fœnicul. alb. an. M. i. ß.
Ophiogloss. M. i. ß.
Consolidæ maioris
Aristolochiæ, an. ℥. *v.*
Persicariæ ℥. *v.*
Destilla omnia secundum artem.

Pulvis consolidans vulnera 24. horis.

R. Corall. rub. albi, olibani, myrrhæ, aristol. rotund. gall, parv. baccar. lauri, fol. viol. an. part. æq. Omnia siccentur ad vmbram F. pulv.

Ad sanguinem coagulatum in casu ab alto.

Aqua cærefolij bibita prodest.

Carbones ex ligno querno in vino sumpti.

Aliud.

R. Rhabarb. drag. i. Mumiæ gr. 8. cum vino albo q. s.

Aliud.

R. *Carbonum tiliæ,*
Oculorum cancri,
Herb. carefolij an.
F. pulvis. Dos. drag. ii. cum aceto.

Aliud.

R. *Rhabarbari drag. ß.*
Rubiæ tinctorum
Mumiæ, an. ℈. i.
Terræ sigillatæ ℈. ß.
Aq. Scabios.
Buglos.
Vini granatorum, an. ℥. i.

Aliud.

Propinetur Sulphur vivum magnitudine fabæ in vino calido.

Pulvis prohibens apostemata ex casu ab alto.

R. *Boli Armeni*
Mumiæ
Terræ sigill. an. drag. i.
Rhabarb.
Rubiæ tinctorum, an. ℈. ii.

F. pulv. Dos. ʒ. i. ß. cum aq. plantag. & parum vini granat.

Vel.

Stercus ovillum in aceto maceratum & traiectum per linteum.

Aliud.

R. *Mumiæ*
Sperm. ceti
Rhabarb. an. ℈. i.
Aq. flor. tiliæ ℥. *iv. F. haustus.*

Aliud.

R. *Rhapontic.* ℥. *i.*
Spermat. ceti
Mumiæ, an. ℈. ß. *f. pulvis in aqua cærefolij vel scabios.*

Pulv. mirab. ad casum.

R. *Mumiæ* ʒ. *iii.*
Rubiæ tinctor. ʒ. *ii.*
Rhabarb. ʒ. *i.*
Ocul. Cancri ʒ. *ii.*
Spermat. ceti,
Sang. hirci, an. ʒ.

Nasturtii
Ammoniaci, an. ℨ *i. ß.*
Boli Armeni
Terræ sigill.
Carab. an. ℥*. ii.*

F. pulv. Dos. ℨ*. i. cum aceto vel aqua cærefol. F. haustus.*

Alius puluis.

R. Rad. rhabarb. el. ℨ. ii. Mumiæ ℨ. ß. Laccæ rub. spermat. ceti, an. ℨ. i. boli Armeni, terræ sigill. an. ℨ. ʃʃ. rad. hirundinariæ ℨ. iii. Misc. F. pulvis.

Vnguentum potabile.

R. *Butyri recentis non saliti* ℔*. iii.*
Rubiæ tinctorum
Castorei
Sperm. ceti
Rad. tormentill. an. ℥*. i.*

Bulliant simul in vino odorifero. F. unguentum.

AD AMBVSTA.

Spuma calcis in aqua extinctæ, & cum ol. communi excepta.

Decoctum corticis medij vlmi pro lotione.

Vnguentum rof. cum vnguento albo.

Aqua fpermatis ranarum optima eft.

Lardum in fruftula divifum in veru ad ignem, interpofitis foliis hederæ terreftris exficcatæ coquitur; & vbi liquor ex toto ftillavit, accenditur ignis in illis reliquiis, ac cinis horum liquori mifceatur; omniaque benè agitentur, & tandem colatura vfui fervetur.

Aliud.

Fruftulum calcei antiqui incendatur, & eius pinguedo in aq. frigidiff. exftillare permittatur; eâque pinguedine collecta in aq. rof. diu multumque agitata f. inunctio.

Aliud.

℞. *Calcis vivæ novies lotæ,*
Tutiæ Alexandr. an. ℥. *ij.*
Album. ovor. num. ij.
Ceræ rec. ℥. *i.*

Misc. & cum oleo ros q. s. F. Vngu.

CONCLVSIO.

ATque hæc ista sunt, Lector Candide, quæ hoc tempore candidè tibi communicare voluimus in miraculis Chymicis & mysteriis Medicis. Quem titulum huic operi non inaniter præfixum deprehendes, si attentiori animo totum hunc libellum nostrum percurras. Vtinam stimulus hîc sit aliis in lucem emittendi quæ nimis secretò tenent cum damno humanorum corporum. Nihil enim adeò carum esse debet homini, quod non hominis caussâ facere debeat; ne soli sibi natus esse dicatur, & talentum sibi commissum humi seruasse. Quocirca his fruere amice Lector, & laboribus nostris favé.

FINIS.

